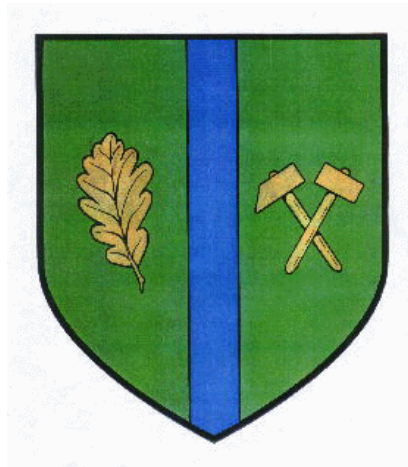

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Recsk Nagyközség Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	44
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	49
1. A HEP IT részletei	49
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	49
A beavatkozások megvalósítói	50
Jövőképünk	50
Az intézkedési területek részletes kifejtése	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
3. Megvalósítás	59
A megvalósítás előkészítése	59
A megvalósítás folyamata	59
Monitoring és visszacsatolás	61
Nyilvánosság	61
Érvényesülés, módosítás	62
4. Elfogadás módja és dátuma	63

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Recsk Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Recsk madártávlatból

Recsk Heves megye Parád-Recski medencéjében, Gyöngyöstől 34 km-re, Egertől 25 km-re fekvő nagyközség. Megközelíthető a 24-es számú főúton. A megyén belül a Pétervásárai kistérséghez tartozik, mely kistérségen belül a déli településcsoport, illetve mikrokörzet (Parádsasvár, Parád, Bodony, Mátraballa, Mátraderecske, Sirok) térségszervező települése. A kistérség kiemelten hátrányos helyzetű besorolással rendelkezik. Recsk közigazgatási területe: 45 km². Közvetlen földrajzi környezetét a Mátra hegységgel való szoros kapcsolat jellemzi. A Mátra erdői a fafeldolgozás alapanyagát szolgálják, de nagy hagyománya van a gyümölcsstermesztésnek is. Recsk az elmúlt évtizedekben több száz környékbelinek biztosított

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

munkalehetőséget. A recski ércmező a magyarországi nemes- és színesfémérc bányászat bázishelye. A bánya jelenleg nem működik, de a földtani kutatások szerint megmaradt a gazdaságos bányászat lehetősége. A csákánykői kőfejtő az egyik legnagyobb működő kőbányánk.

A település infrastruktúrája látványosan fejlődött az 1990-es években, kiépült a vezetékes földgáz, - és szennyvízhálózat. Úthálózata megközelítőleg 90%-ban szilárd burkolatú.

Kereskedelmi ellátottsága jónak mondható, két hazai élelmiszer-üzletlánc működtet egységet a településen, valamint hús, zöldség-gyümölcs szaküzletek is jelen vannak. Az élelmiszerüzleteken kívül megtalálható a vegyipar, műszaki, ruházati, fém és építőipari cikket árusító egységek is.

A gazdasági szférát több Kft, és közel száz egyéni vállalkozás alkotja. A településen az OTP, valamint a Gyöngyös-Mátra és Vidéke Takarékszövetkezet tart fenn kirendeltséget, illetve fiókot. A Heves Megyei Kormányhivatal Pétervásárai Járási Hivatala kirendeltséget működtet a polgármesteri hivatalban.

A nagyközségben mentőállomás és – két háziorvosi körzetet, hét települést érintő orvosi ügyeleti ellátást és fogászati betegellátást biztosító – Egészségügyi Központ, valamint 45 fő befogadására alkalmas idősok magán szociális otthona, védőnői szolgálat és gyógyszertár működik. Az idős, illetve hátrányos helyzetű lakosok igénybe vehetik az önkormányzati fenntartású szociális és gyermekjóléti intézményben az idősok klubja, valamint a házi szociális gondoskodás, családgondozás szolgáltatásait.

A kiskorú gyermekek neveléséről, alapfokú oktatásáról 100 férőhelyes óvoda, valamint 280 férőhelyes általános iskola gondoskodik.

A művelődni vágyókat az - e-Magyarország Pontként is működő - 15 ezer kötetes községi könyvtár várja. Az önkormányzat a helyi közművelődési tevékenységek megvalósítása érdekében, közösségi szintérenként tartja fenn a művelődési házat. Sportolási lehetőséget két tornacsarnok és a sportpálya nyújt.

A nagyközség turisztikai adottságai kiválóak a természeti és épített környezet tekintetében egyaránt. Látnivalókban nem szűkölködik, a Nemzeti Emlékpark (kényszermunkatábor), a Művelődési ház és Bányászati kiállítóhely, a Tájház betekintést nyújt a község történelmébe, népművészetébe. Itt található a felújításra váró Jámbor Vilmos Arborétum. A Búzás-völgyi tó horgászparadicsom, a túrázásra alkalmas erdők a természetbarátok számára nyújtanak kikapcsolódási lehetőséget. Vendéglátó egységek, szálláslehetőségek szolgálják az ide látogatókat. A településen az elmúlt öt év során - Európai Unió támogatással - több fejlesztés - valósult meg:

- ÉMOP támogatással három belterületi út mintegy 2 km hosszban került felújításra, továbbá a Csengővár óvoda bővítése és korszerűsítése, valamint az egészségügyi központ építése valósult meg.
- TIOP támogatással került sor az általános iskola és könyvtár informatikai fejlesztésére.
- TÁMOP pályázati támogatással az óvoda nevelőtestülete jelenleg a „Tegyük szebbé tevékeny gyermekkertünket” programot valósítja meg.

Recsk gazdasági-földrajzi helyzete, adottságai infrastrukturális kiépítettsége alapján a környező hat településből álló mikro térség központjává válhat. A település erőssége a viszonylag magas és stabil népességszám, valamint a központi elhelyezkedés a kistérségben. Gyengesége a kevés és kis létszámú munkahely, ami miatt a munkaképes lakosság nagy százaléka más községbe, városba jár el dolgozni.

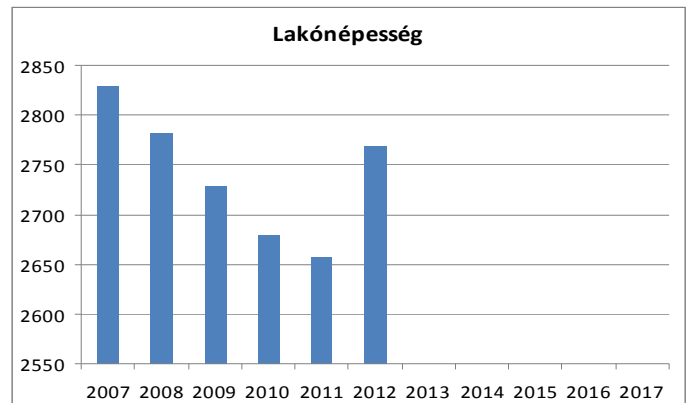
Demográfiai adatok

Recsk állandó lakosainak száma 2012-ben 2850 fő, lakónépessége: 2769 fő.

Az alábbi táblázat bemutatja a lakónépesség alakulását 2007-től 2012-ig:

	Fő	Változás
2007	2829	
2008	2782	98%
2009	2729	98%
2010	2680	98%
2011	2656	99%
2012	2769	104%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

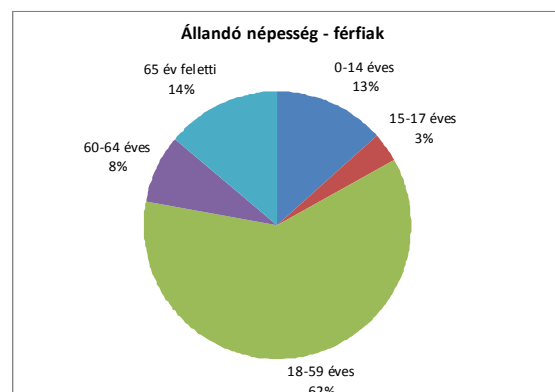
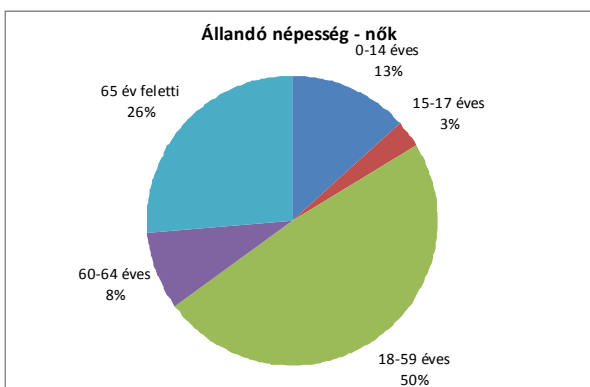
A fenti táblázatból kitűnik, hogy a lakónépesség 2007 évtől folyamatosan csökkent, mely tendencia 2012 évben fordulatot vett, a lakónépesség száma öröndetes emelkedést mutat.

Az állandó népesség a bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek számát mutatja függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük. A lakosság 2011 évi kor és nem szerinti megoszlását az alábbi diagram mutatja be Recsk településre vonatkozóan:

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	1522	1369	2891	53%	47%
0-2 évesek			66		
0-14 éves	186	184	370	50%	50%
15-17 éves	41	47	88	47%	53%
18-59 éves	677	834	1511	45%	55%
60-64 éves	118	113	231	51%	49%
65 év feletti	368	191	559	66%	34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

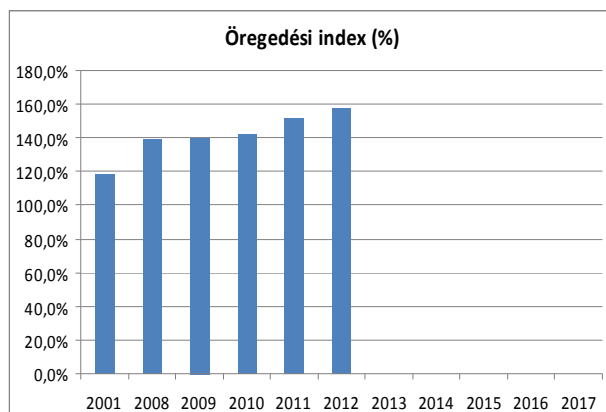

A fenti diagramok azt igazolják, hogy a kiskorúaknál a nők és férfiak aránya azonos. Az aktív korú lakosságban 12 %-kal több férfi lakja településünket, mint nő. A 65 év felettiéknél azonban jelentősen meg nő a nők aránya, 12 %-kal több idős nő él községünkben, mint férfi.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	547	462	118,4%
2008	554	398	139,2%
2009	554	394	140,6%
2010	553	390	141,8%
2011	559	370	151,1%
2012	563	358	157,3%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

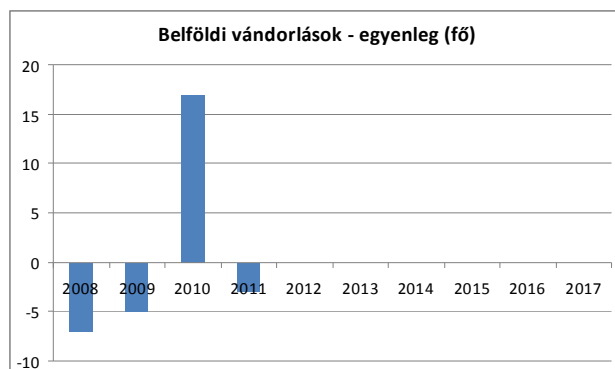

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Településünk öregedési indexe is figyelemre méltó, látható, a lakosság folyamatosan öregszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	68	75	-7
2009	73	78	-5
2010	67	50	17
2011	56	59	-3

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

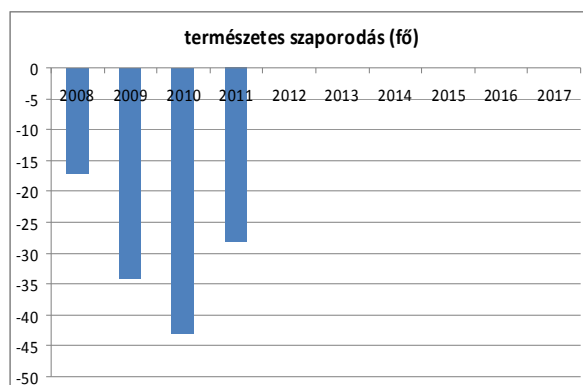

A belföldi elvándorlások száma csökkenő tendenciát mutat, látható, hogy fokozni szükséges a település lakosságmegtartó erejét.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	23	40	-17
2009	24	58	-34
2010	17	60	-43
2011	24	52	-28

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodást bemutató táblázatunkból is látható, hogy a lakosság szám csökken, a fiatalok aránya kevés az összlakossághoz képest és növekszik az időskorúak száma.

Értékeink, küldetésünk

Recsk történelmi múltja, palóc hagyományai, föld alatt lévő ásványi kincsei, földrajzi elhelyezkedése, kedvező természeti adottságai miatt kiemelkedő értékekkel rendelkező település. Recsk küldetése, hogy mindezeket az értékeket hasznosítsa az itt élő mindegy 2800 lakos boldogulása, életszínvonalának fejlődése érdekében. A történelmi múlt méltó ápolása, a hagyományok életben tartása, a föld alatt és felett rejlő kincsek kiaknázása, az idegenforgalomban rejlő fejlődési lehetőségek, mind-mind a jövő feladatai. Recsk nagyközség a pétervásárai kistérség központi fekvésű és legnagyobb lélekszámú települése. Fejlett infrastruktúrával ellátott település. Központi adottságai révén nagy lehetőség rejlik a közigazgatási vonzerő fejlesztésében is. Ezt igazolja, hogy igény van az újonnan kialakult Járási Hivatal Kirendeltségének működésére, mely a mikro térség településeiről érkező lakosokat kiszolgálja.

Kiemelt feladatunk a helyi esélyegyenlőség megteremtéséért a település lakosság megtartó szerepének növelése, a mélyszegénységben, munka nélkül élő emberek részére nagyobb munkalehetőség kiépítése a munkahelyteremtés által. A gyermekvállalás ösztönzése és a fiatalok arányának növelése a település fejlődésének biztosítására. A lakosság időskorú vagy valamely hátránnyal, fogyatékkal élő lakosainak minél teljesebb körű, korszerű ellátása, kiszolgálása napjaik gondtalanná tétele érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Recsk település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk.

Különös figyelmet fordítottunk

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.);
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.);
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.);
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény);
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.);
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.);
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat, mely bővebben a HEP sablonhoz kapcsolódó tanulmánykötetben olvashatók. A stratégiák ismerete fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi, hanem az EU és hazai stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenjen. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni,

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%20%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%20%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Recsk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete 2009 évben a 23/2009.(IV.23.) sz. önkormányzati határozattal fogadta el **Recsk település Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervét**, mely a közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzésen, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztérium által kiadott

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

útmutatók és sablonok, illetve az önkormányzat és közoktatási intézményei adatszolgáltatásán alapult. Az Intézkedési Terv Recsk Nagyközség területén élő hátrányos helyzetű gyermekek/tanulócsoportok ellátására, nevelésére-oktatására vonatkozó esélyt teremtő tevékenységeket tartalmazó program.

Konkrét céljai:

- a tudatos esélyegyenlőségi szemlélet kialakítása a program által érintett valamennyi szereplő körében;
- teljes körű óvodáztatás biztosítása, kiemelt figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre;
- a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának érvényesítése, az esélyegyenlőség elősegítése;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók integrált nevelésének-oktatásának hatékonyabb megvalósítása;
- a közszolgáltatások minél jobb elérhetőségének biztosítása szakmaközi együttműködések kiépítésével, működtetésével.

Feladatai:

- a Települési Esélyegyenlőségi Terv megvalósításához szükséges feltételek biztosítása,
- Óvodai nevelés eredményességének javítása,
- Az SNI státusz felülvizsgálata az óvodában és iskolában,
- Az óvodai és iskolai nevelés eredményességének javítása
- Óvodai és iskolai oktatás feltételeinek a javítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők társadalmi integrációjának segítése
- A társadalmi környezettel az együttműködés javítása
- A közoktatási szereplők együttműködésének javítása.

Recsk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete az 54/2010.(08.26.) önkormányzati határozatával megállapította, hogy a tervben megfogalmazott feladatok az alábbiakban valósultak meg:

1. A településen élők számára elérhető közszolgáltatások vizsgálata. Helyben biztosított közszolgáltatások.
2. A településen élő 3-18 éves korosztály alapfokú közoktatási (óvodai és iskolai) ellátása feltételeinek vizsgálata.
3. A településen élő óvodás és iskolás korosztályban a sajátos nevelési igényűvé minősített gyerekek arány és ellátási feltételeik vizsgálata.
4. A tanulói összetételre, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának kiegyenlítésére vonatkozó adatok vizsgálata.
5. Az oktatás eredményességére vonatkozó adatok vizsgálata.
6. Az oktatás, nevelés feltételeinek vizsgálata a település intézményeiben.
7. A település intézményei számára biztosított források vizsgálata.
8. Lemorzsolódási arány és továbbtanulási arányok vizsgálata. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanórán kívüli programokban való részvétele.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Recsk Nagyközség Önkormányzatának Költségvetési koncepciója

- A működési bevételek és kiadások – felhalmozási bevétel felhasználása nélküli – egyensúlyának megteremtése és megtartása. A költségvetési terv összeállításánál alapvető szempont a pénzügyi egyensúly megteremtése.
- A 2013. évi költségvetésbe be kell építeni, a 2012. költségvetési év során vállalt, a 2013. évi költségvetést terhelő kötelezettségeket.
- Minden intézménynél, illetve gazdálkodó szervezetnél törekedni kell a takarékos gazdálkodásra. A közmű költségek tervezésénél a 2012. évi tényleges teljesítést lehet figyelembe venni.
- Szervezeteknek, vállalkozásoknak juttatott támogatások felülvizsgálata.
- A felújításokra és felhalmozási kiadásokra tervezett összegek működési kiadásra nem csoportosíthatók át. Felhalmozás célú bevételek csak felhalmozási kiadásokra fordíthatók.
- Újabb kötelezettségek vállalása előtt figyelembe kell venni a meglévő, a következő évre kihatással járó kötelezettségeket, továbbá a fedezetül szolgáló bevételek realizálását.
- Az Önkormányzat forgalomképes ingatlanjainak felülvizsgálata, ingatlanok értékesítésének, hasznosításának vizsgálata, és megvalósítása.
- Az adóinktlévőségek csökkentése érdekében tovább kell folytatni a végrehajtási tevékenységet és hatékonyabbá kell tenni az ellenőrzési munkát.

2. Recsk Nagyközség Önkormányzatának 2010-2014 évi gazdasági programja

A településen élők jövőjét, jólétét számos a helyi döntéshozók akaratán kívülálló tényező is befolyásolja, a gazdasági program azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzat hatással van, mint például a gazdaságfejlesztés, a humánerőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása.

Településfejlesztési célok, feladatok, rendelkezések

- a településrendezési terv felülvizsgálata
- vízkár- elhárítási intézkedések szakmai tervek alapján
- csapadékvíz- elvezető rendszer felújítása, árkok tisztítása, közterületek parkosítása
- középületek energetikai korszerűsítése, környezetük rendezése, parkolók kialakítása
- patakmeder tisztítása, depónia kialakítása
- bel- és külterületi utak javítása
- közösségi terek kialakítása, játszótér, sportpálya, iskola- és óvodaudvar fejlesztése
- óvoda, iskola, idősek napközi otthonának tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása
- helyi piac bővítése
- turisztikai jellegű területek kialakítása, Jámbor Vilmos Arborétum
- közlekedésbiztonság fejlesztése, forgalomlassítás (gyalogátkelőhelyek, térfigyelő kamerák, táblák, tükrök, terelő)
- az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken (vízpart, sportpálya) megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény)
- a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvények szervezése (biztosítani kell, hogy a rendezvények időpontja, programja, marketing anyagokon megjelenjen, a honlapra felkerüljön)
- a közműdíjak meghatározására vonatkozóan minél nagyobb befolyást elérni

Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális háttérrel kiépíteni,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a közfoglalkoztatottak munkába állításával,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal közvetlenül és intézményein keresztül is,
- a helyi iparűzési adó mértékét szinten tartja.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

3. Recsk Nagyközség Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója

Recsk Önkormányzata a 14/2005.(III.24.) határozatával fogadta el Recsk nagyközség Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját és kifejezte elkötelezettségét az abban foglaltak végrehajtása mellett.

Az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció átfogó képet adott a szociális feladatok, szolgáltatások, fejlesztési irányok, kormányzati és helyi szakmapolitikai elvárások megvalósítási elképzeléseiről, az ehhez szükséges meglévő és hiányzó feltételekről, költségekről, az elérendő célokról.

A szolgáltatástervezési koncepció bemutatta a települési önkormányzat ellátási kötelezettségének helyzetét, a községben élő lakosság szociális szükségletének összegzését.

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció önkormányzat általi 2007 évi felülvizsgálata után a koncepció alapértékei, fő céljai változatlanok maradtak. A testület megállapította, hogy a szociális ellátások fejlesztésére való törekvések a rászorulókat érdekeit szolgálták. Recsk Nagyközség Önkormányzata a települést érintő kötelezően előírt feladatokat teljesítette.

Jövőbeni feladatként a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást igénybe vevők felmérését határozta meg. A szolgáltatás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

4. Civil koncepció

A Civil Koncepció célja az önkormányzat civil szervezetekkel való kapcsolat körülményeinek a meghatározása. Recskben a kapcsolatot jellemezze a kölcsönösség. Az egyoldalú támogatás helyett a sokszínű együttműködés feltételeit teremtsen meg az önkormányzat, az együttműködés általában a helyi közösség érdekében történjen, közvetlenül vagy közvetve úgy, hogy az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását, de a civil szervezetek autonómiáját, önállóságát se veszélyeztessen.

A koncepció feladata, hogy olyan (szervezeti-, program-, információs-kommunikációs- stb.) automatizmusokat indítson el, amely - a rendszeres és hatékony kapcsolat fontos feltételeként – nem teszi szükségessé évről-évre, ciklusról-ciklusra a koncepció, az együttműködés teljes átgondolását, megváltoztatását, önfejlődésnek ad teret, fejlesztéseket ösztönöz.

Alapvető célcsoportjai: egyesületek, alapítványok és ezek szövetségei.

5. Közfoglalkoztatási terv

A közfoglalkoztatási terv célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbiaknál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, annak érdekében, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti.

A koncepció meghatározza a közfoglalkoztatásba bevonható létszámot, a foglalkoztatás időtartamát, helyét és a munkafeladatokat.

6. Jámbor Vilmos Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az általános iskola pedagógiai programja az alábbi címekben teljesített feladataival kapcsolódik az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód tevékenységhez, ezzel kapcsolatosan az alábbi területeken jelöl meg célokat:

- személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységeket,
- tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységeket,
- szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeket határoz meg,
- segíti a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását.

Iskolán belüli esélyegyenlőség megteremtéséhez is kapcsolódó programok:

- Egészségnevelési Program
- Környezetnevelési Program

7. Csengővár Óvoda Helyi Nevelési Programja „Tevékeny gyermekkert”

Csengővár Óvoda a gyermekeket érintő esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenységét az alábbiakban határozza meg:

- az óvodai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az óvoda azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segítik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartását,
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a gyermekek jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a gyermekek fejlődésének értékelése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A megye hosszú távú **Megyei Területfejlesztési Konceptiójának** fókuszában az a jövőkép áll, amelynek megvalósíthatóságát kívánatosnak, ambiciózusnak, ugyanakkor reálisnak ítélik a társadalmi és gazdasági szereplők. Ebben prioritásként szerepel az esélyegyenlőség is, mely azt jelenti, hogy a megvalósítandó fejlesztések kedvezményezettje lehet a társadalom minden csoportja, annak érdekében, hogy az etnikai, nembeli, vallási, politikai nézetek szerinti és jövedelmi különbségek ne akadályozzák a megye lakosainak személyes fejlődését, gazdagodását, szociális érvényesülését, jól-létét.

A Megyei Területfejlesztési Konceptió egyik stratégiai célja az Észak-hevesi térség természetközponitú fejlesztése, melyhez Recsk is csatlakozni kíván.

Pétervásárai kistérség többcélú társulása közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve (intézkedési terv) 2010-2012. az alábbiakban határozza meg a közoktatási-köznevelési intézményekben teendő intézkedéseket az esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- fejlesztő, felzárkóztató, egyéni foglalkozások szervezése,
- integrált oktatás,
- a már folyó programok folytatása, új lehetőségek keresése, pályázatokba történő bekapcsolódás,
- a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közös terv kidolgozása a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal történő foglalkozások módszereire, tevékenységi formáira,
- kisebbségi önkormányzattal közös pontok, programok keresése, pályázatok készítése.

A már megvalósult, ill. folyamatban lévő, vagy tervezett helyi fejlesztések a munkahelyteremtést, a megélhetés biztonságát, a népességcsökkenés megállítását, a fiatalok helyben maradását szolgálják.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A programban felhasznált statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adataiból, a KSH adataiból, a helyi nyilvántartásokból, adatgyűjtésekből, valamint a Munkaügyi Kirendeltség adataiból gyűjtöttük. Nem álltak rendelkezésre ezekben az adatbázisokban a legfrissebb adatok, illetve az iskolai végzettségekről, a foglalkoztatás teljes köréről, a fogyatékosok foglalkoztatottságáról, valamint a nők gazdasági szerepéről adatokat nem tudtunk felhasználni elemzéseinkhez.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet jelentősen meghatározó az egyén társadalmi helyzetében. A jövedelmi, vagyoni adatok határozzák meg a szegénység fogalmát is. Lényeges, hogy az egyén kiszámíthatóan jusson jövedelemhez. A szegények esetében a kiadási kötelezettségek nem teljesítése az egyén végleges és visszafordíthatatlan életszínvonal romlásával járhat. Az alacsony jövedelműek bevétele szinte kizárólag a pénzbeli juttatások rendszereiből tevődik ki. A jövedelem és vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. §-a és a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Tv. 4. §-a határozza meg az e törvények által szabályozott ellátások tekintetében.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci

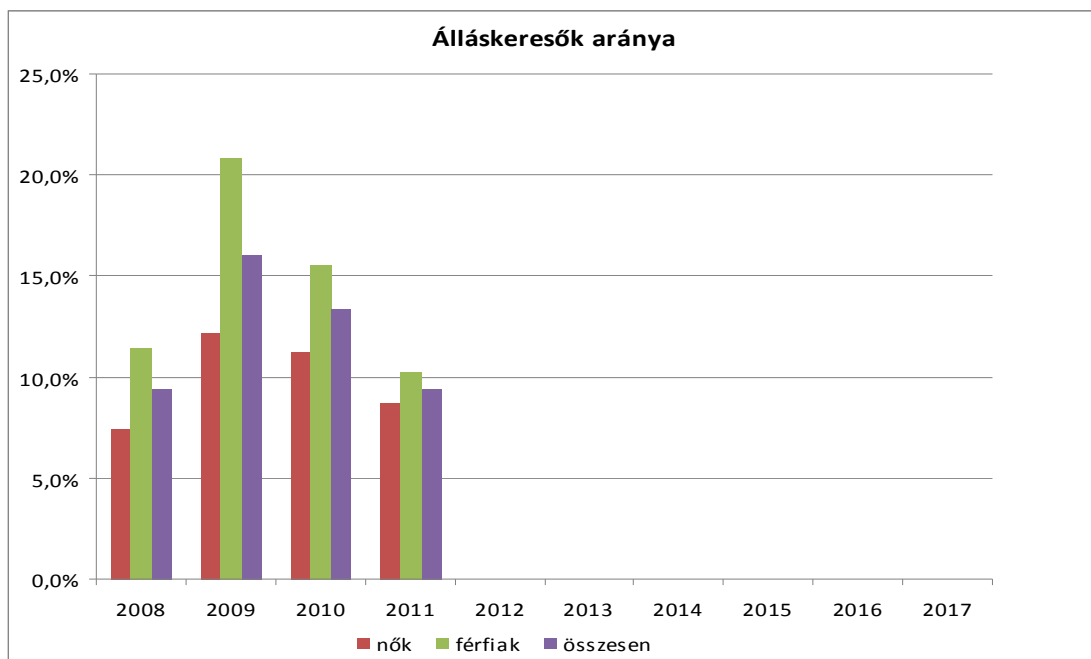
lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1021	1015	2036	76	7,4%	116	11,4%	192	9,4%
2009	990	802	1792	121	12,2%	167	20,8%	288	16,1%
2010	980	1004	1984	110	11,2%	156	15,5%	266	13,4%
2011	968	994	1962	84	8,7%	102	10,3%	186	9,5%
2012	916	948	1864		0,0%		0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

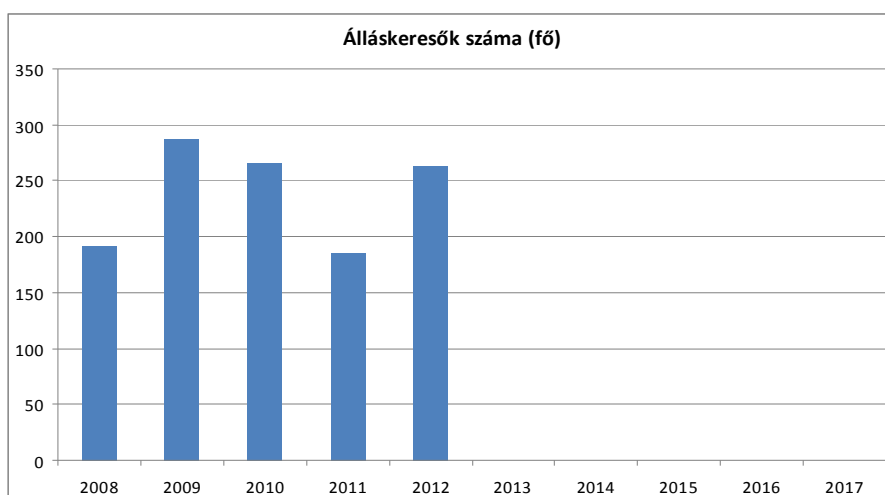

A nyilvántartott álláskeresők száma a lakónépesség arányához képest 2008-ban volt a legalacsonyabb. A nyilvántartott álláskeresők nagyobb arányban férfiak. Az álláskeresők számának csökkenése a közfoglalkoztatás növekedésének köszönhető, ezért ezt a foglalkoztatási formát szinten tartani, ill. bővíteni szükséges.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	192	288	266	186	264
20 éves és fiatalabb	fő	3	10	10	13	7
	%	1,6%	3,5%	3,8%	7,0%	2,7%
21-25 év	fő	28	38	31	19	29
	%	14,6%	13,2%	11,7%	10,2%	11,0%
26-30 év	fő	34	44	35	27	41
	%	17,7%	15,3%	13,2%	14,5%	15,5%
31-35 év	fő	31	43	40	27	42
	%	16,1%	14,9%	15,0%	14,5%	15,9%
36-40 év	fő	19	32	38	23	40
	%	9,9%	11,1%	14,3%	12,4%	15,2%
41-45 év	fő	23	34	24	20	30
	%	12,0%	11,8%	9,0%	10,8%	11,4%
46-50 év	fő	21	40	45	27	26
	%	10,9%	13,9%	16,9%	14,5%	9,8%
51-55 év	fő	20	38	32	19	31
	%	10,4%	13,2%	12,0%	10,2%	11,7%
56-60 év	fő	10	9	10	11	17
	%	5,2%	3,1%	3,8%	5,9%	6,4%
61 év felett	fő	3	0	1	0	1
	%	1,6%	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

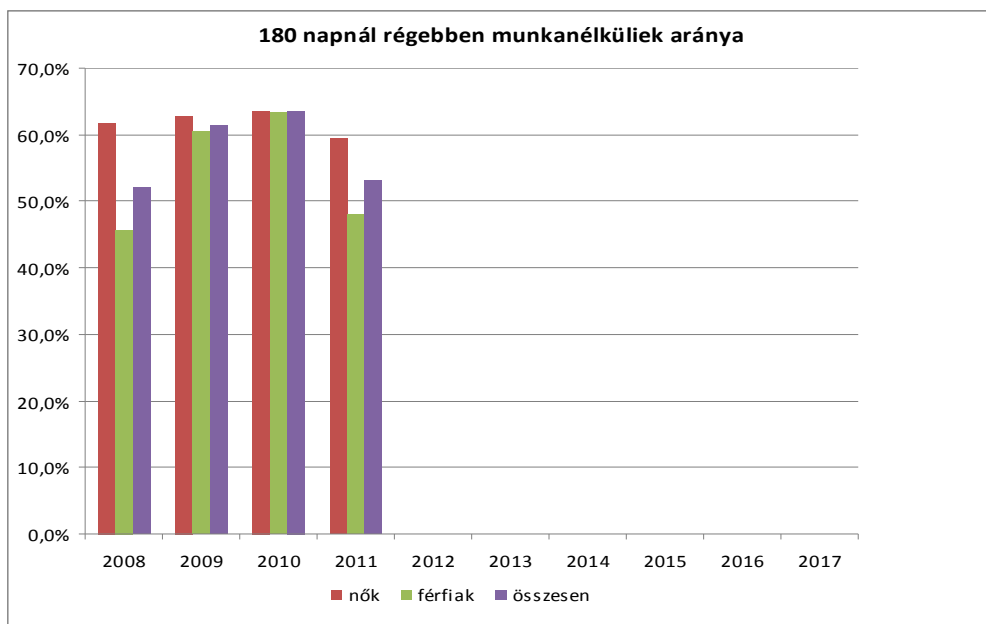
A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályokban hogyan változik. A nyilvántartott álláskeresők közül a 21-25 év, 26-30 év, 31-35, 36-40 év és 46-50 év közöttiek aránya csökken, míg a 20 év alattiak, az 51-55 év és 56-60 év közöttiek aránya emelkedik. Az álláskeresők aránya legmagasabb az 31-35 év közöttiek esetében.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	76	116	192	47	53	100	61,8%	45,7%	52,1%
2009	121	167	288	76	101	177	62,8%	60,5%	61,5%
2010	110	156	266	70	99	169	63,6%	63,5%	63,5%
2011	84	102	186	50	49	99	59,5%	48,0%	53,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

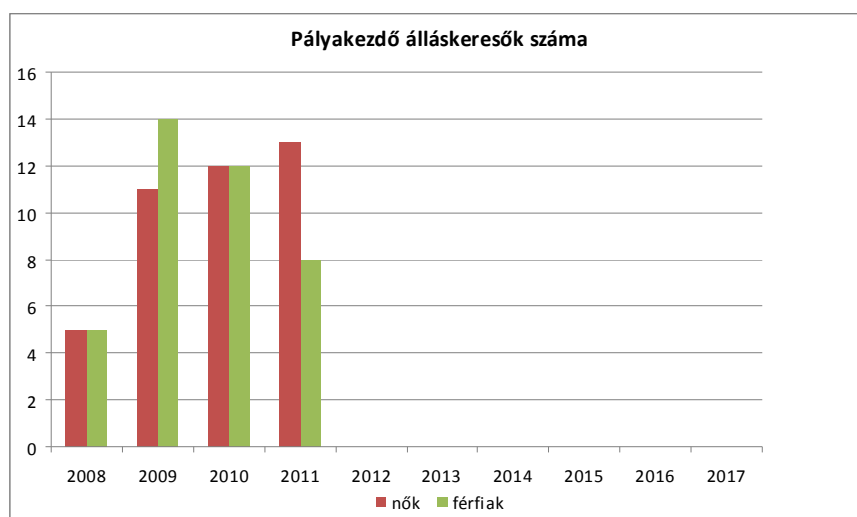

A 180 napnál régebben munkanélküliek táblázatából látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők több mint fele tartósan munkanélküli. A tartós munkanélküliek között a nők aránya minden évben magasabb a férfiakénál. A tartós munkanélküliség rányomja bélyegét az egyénre. Körükben felerősödnek a konfliktusok, családi problémák. Nő az elszegényedés veszélye, súlyos esetben talajvesztetté válnak.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	213	119	332	5	2,3%	5	4,2%	10	3,0%
2009	198	207	405	11	5,6%	14	6,8%	25	6,2%
2010	205	204	409	12	5,9%	12	5,9%	24	5,9%
2011	198	207	405	13	6,6%	8	3,9%	21	5,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

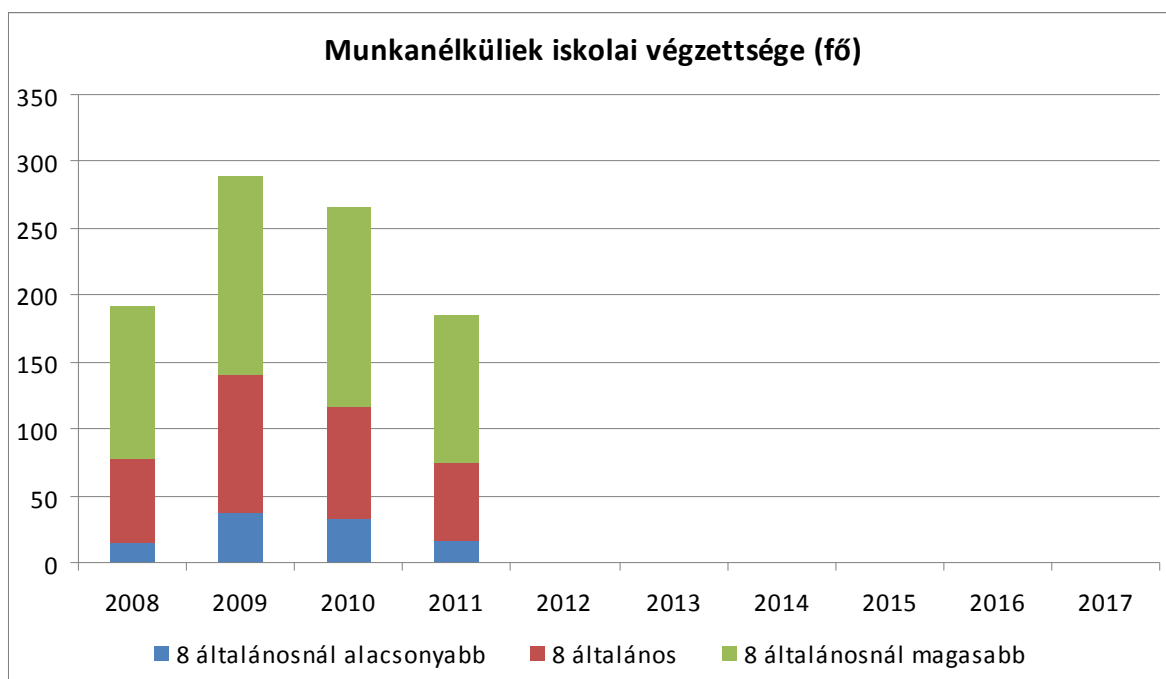

A statisztikai adatok szerint a húsz év körüli munkanélküliek száma alacsony. Ezt magyarázza, hogy a fiatalok oktatási, képzési ideje meghosszabbodott. A pályakezdő álláskeresők között kiegyenlített a nemek aránya, 2011-ben a nőké nagyobb volt.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	192	15	7,8%	63	32,8%	114	59,4%
2009	288	37	12,8%	104	36,1%	147	51,0%
2010	266	33	12,4%	83	31,2%	150	56,4%
2011	186	17	9,1%	58	31,2%	111	59,7%

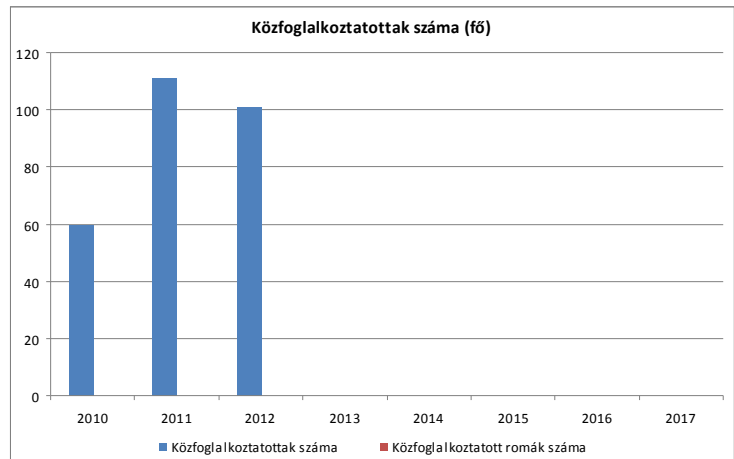
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatok mutatják, hogy az iskolázottság és a munkanélküliség közvetlen kapcsolatban van egymással. Minél alacsonyabb iskolai végzettségű valaki, annál nagyobb eséllyel válik munkanélkülivé. A munkaügyi nyilvántartások adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők közel fele maximum 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A munkanélküliség megszüntetésének egyik feltétele tehát a képzés, az oktatás, kiemelt figyelemmel a felnőttoktatásra.

c) közfoglalkoztatás

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	60	3%
2011	111	6%
2012	101	5%

Forrás: Önkormányzat adatai

Recsk Önkormányzata a munkanélküliek helyzetének javítására közfoglalkoztatást szervez. A közfoglalkoztatás finanszírozása a munkaügyi kirendeltséggel kötött hatósági szerződés alapján történik. A közfoglalkoztatottak tervezett éves átlagos állományi létszáma 35 fő. Az önkormányzat nem tartja külön nyilván a közfoglalkoztatott roma munkavállalókat, ezért a grafikonon erre vonatkozó adat nem látható.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Recskről Eger és Gyöngyös városokba jó a közlekedés. Ezzel is bővülnek a lehetőségei a munkavállalásnak. Pétervására irányába kevés a buszjárat, sok esetben csak átszállással és indokolatlanul hosszú idő alatt érhető el a járási székhely. Ez a tény nemcsak a munkavállalást, hanem a közigazgatási ügyintézését is nehezíti.

Recsk és a környező települések legnagyobb problémája a munkahelyteremtő beruházások hiánya. A helyzet megváltozását a Recskben már működő bútorgyártással foglalkozó vállalkozások bővítésétől és fejlesztésétől várjuk, amely a mikro térséghez tartozó települések munkavállalóinak érdekeit is szolgálja.

A település kedvező klimatikus viszonyait kihasználva, a hagyományokra alapozva, a gyümölcsstermesztésre reális, biztató jövőjű vállalkozások épülhetnek. A termeléshez kötődően a feldolgozás, értékesítés is lehetőséget nyújt a fejlődéshez.

Jelenleg a település legnagyobb foglalkoztatója a bútorgyártással foglalkozó Medal Hungary Kft., amely több mint 100 főt foglalkoztat. Az üzemben igényes, bőrrel bevont kárpitos bútorokat készítenek.

Ezt meghaladóan a településen további - 65-70 db - telephellyel rendelkező társas vállalkozás működik.

Recsk község helyben biztosítja lakosai számára az alapfokú ellátást, sőt egyes létesítményei - központi orvosi ügyelet, OTP, Takarékszövetkezet, kereskedelmi szolgáltatók (CBA, COOP) - a környező települések ellátásából is részt vállalnak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

A fiatalok képzését segíti a recski Jámbor Vilmos Általános Iskolában működő Balassi Bálint Gimnázium Tagiskolája, melyben lehetőség nyílik az érettségi bizonyítvány megszerzésére.

A Jámbor Vilmos Általános Iskola az Új Magyarország Fejlesztési Terv által támogatott „Iskolai Informatikai Fejlesztés Recsk Nagyközség Általános Iskolájában” elnevezésű projekt keretében közel hat és fél millió forint összegben négy darab interaktív táblát, projektort, laptopokat, hangszórókat, szervert, valamint tíz számítógépet kapott. A fejlesztés megvalósulásával olyan oktatási környezet került kialakításra, ahol a

diákok az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges egyenlő hozzáférést, a pedagógusok pedig a feladataik ellátásához megfelelő infrastruktúrát kaphatnak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaügyi kirendeltség iskolarendszeren kívüli felnőttoktatást szervez az álláskeresők számára, melyen minden nyilvántartott álláskeresőnek módja van részt venni.

Azok az aktív korú álláskeresők, akik rendszeres szociális segélyben részesülnek, kötelezően együttműködnek a Szociális Ellátó és Gyermekegészségügyi Intézmény családsegítőjével az ellátásuk folyósításának időtartama alatt. Az együttműködés keretében beilleszkedést segítő programban vesznek részt.

Felnőttképzésben vesznek részt a közfoglalkoztatási programokban résztvevők is, akik a TÁMOP 2.1.6. "Újra tanulok" kiemelt program keretében, a Házitáji növénytermesztés és tartósítás szakmai képzésen való részvétellel mezőgazdasági ismereteiket bővítik, javítva ezzel munkaerő piaci helyzetüket.

Közösségi Internet - Hozzáférési Pontok támogatása „KIOP-2008” című pályázat kapcsán valósulhatott meg a könyvtárban az ingyenes ismeretterjesztő órák megtartása 100 fő részére 15 órában. Az ismeretterjesztő órák témája: számítógép- és internet-használati alapismeretek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati intézmények dolgozóira és a közfoglalkoztatásba bevont személyekre vonatkozóan nem történt ilyen témában felmérés. Az önkormányzat a mélyszegénységben élők foglalkoztatását a közfoglalkoztatási és Start program keretében végzi.

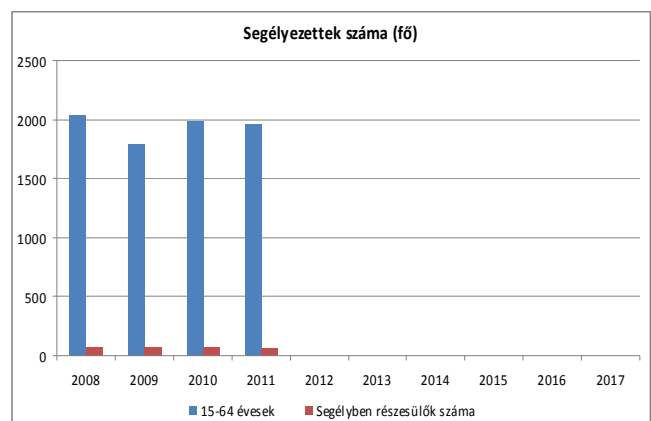
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzatnak nem jutott tudomására, hogy bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás terén. E témában hivatalos helyekről sem érkezett megkeresés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

v	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	2036	71	3,5%
2009	1792	70	3,9%
2010	1984	74	3,7%
2011	1962	64	3,3%

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak

Álláskeresői járadékra jogosultak aránya (%)

száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	192	175	91,1%
2009	288	188	65,3%
2010	266	129	48,5%
2011	186	122	65,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Foglalkoztatási törvény alapján álláskeresési járadékra jogosult az álláskereső, ha az álláskeresővé válást megelőző évben 360 nap munkaviszonnyal rendelkezik. Az álláskeresési járadék maximális időtartama 90 nap. Az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2008-ban volt a legmagasabb, de 2010-hez képest 2011 évben is emelkedést mutat,

A települési önkormányzat jegyzője által folyósítható szociális ellátásokat az Szt. szabályozza.

Pénzbeli ellátások: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, óvodáztatási támogatás, átmeneti segély, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, temetési segély. Természetbeni ellátások: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, közgyógyellátás, köztemetés.

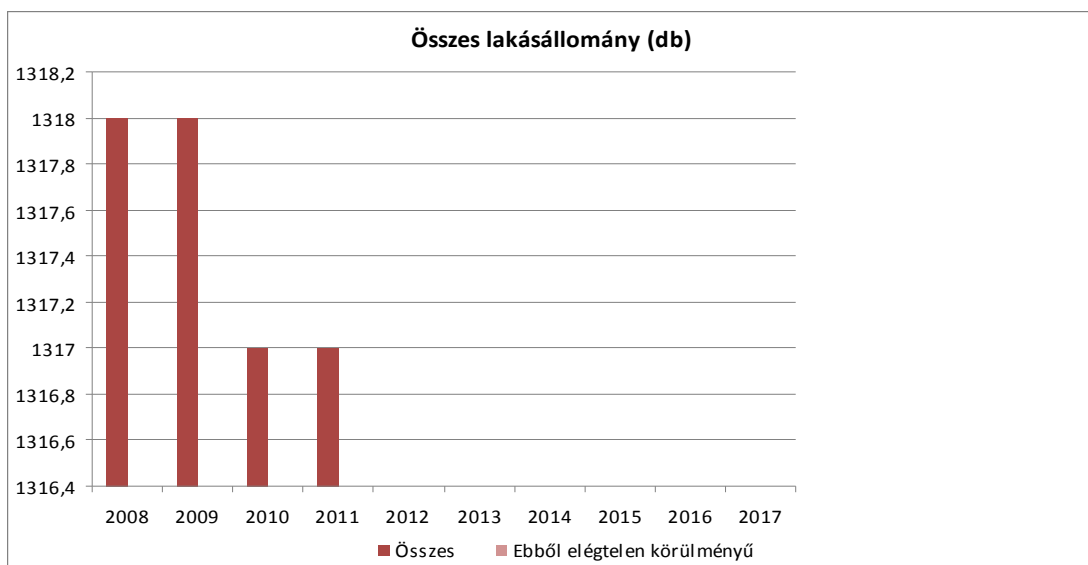
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásálló mány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1318		7		2		0	
2009	1318		7		2		0	
2010	1317		5		2		0	
2011	1317		5		2		0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Bérlakás állományunk nem számottevő. Az önkormányzat 2013-ban 6 bérlakással rendelkezik, melyből jelenleg 4 lakást a szociálisan nehéz helyzetben élő részére biztosít.

b) szociális lakhatás

Bérlakás állományunkból 4 lakást vesznek igénybe szociális helyzetük miatt rászorulók.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek településünkön. Hajléktalan személyt nem tartunk nyilván.

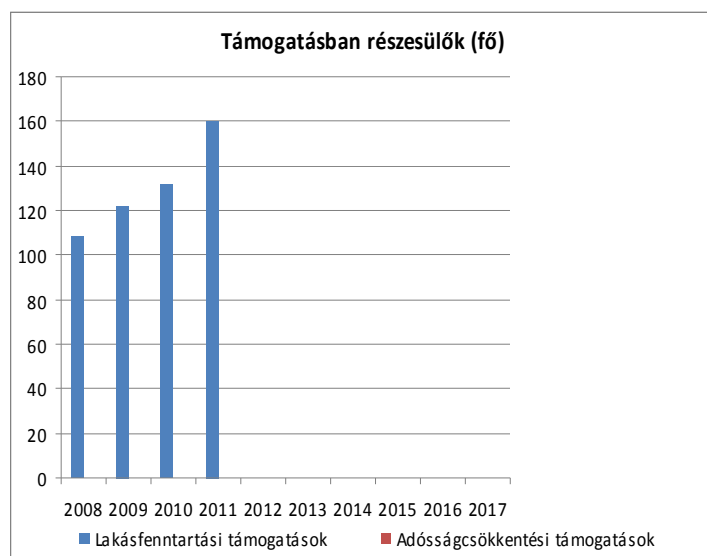
d) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatások intenzíven emelkedő száma mutatja a rászorulók számának évről-évre történő növekedését. A térséget érintő munkanélküliség miatt az emberek megélhetése egyre inkább bizonytalanra válik. A lakásfenntartási támogatásra jogosultak számának emelkedése a lakosság életszínvonalának csökkenését igazolja.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósság-csökkentési támogatásban részesülők száma
2008	109	0
2009	122	0
2010	132	0
2011	160	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Az Önkormányzat nem csatlakozott az Szt. alapján nyújtható adósságkezelési támogatást biztosító önkormányzatokhoz. Az eladósodottságra statisztikai adatokkal nem rendelkezünk, de a szociális ellátások igénylésénél jellemző indok a felhalmozott adósság terhe. Tudomásunk van arról is, hogy több eladósodott család ajánlotta fel lakását megvételre a Nemzeti Eszközkezelőnek.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületi lakott helyek lakosság száma elenyésző, ezért a lakhatási feltételek biztosítása nem kíván önkormányzati beavatkozást.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Hivatalosan nyilvántartott szegregátummal Recsk település nem rendelkezik. Recsk, Hunyadi János út végén, az úgynevezett „cigány soron” 1999-2000 években „szoc-pol” támogatásokkal és önkormányzati segítséggel sor került a lakhatásra alkalmatlan ingatlanok cseréjére, pótlására. Ezekben az években mintegy 20 lakás épült fel és biztosít méltó körülményeket az ott lakó hátrányos helyzetben lévő, elsősorban roma lakosság számára.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregátum helyzetének elemzése az elkövetkező évek feladata lesz, az aktuális helyzetelemzésre adatok hiányában nincs mód.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A Hunyadi úton található kis alapterületű ingatlanok többségében roma lakosság által lakottak. Ebből a szempontból tekinthető szegregátumnak, azonban a közműellátottság, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés szempontjából nincsenek hátrányosabb helyzetben az itt élők a település más lakosainál. Tapasztalataink szerint az e helyen történő letelepedés oka, a régi építésű, kis alapterületű lakások fenntartási költségeinek alacsony volta. Ezt támasztja alá, hogy az elmúlt években a település belterületén – szociálpolitikai támogatás segítségével – építkezők egyrésze, visszaköltözött korábbi lakhelyére, mivel a nagyobb alapterületű, komfortosabb házak fenntartási költségeit nem tudta fedezni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.Tv. előírása, hogy a települési önkormányzatok egészségügyi alapellátás keretében gondoskodnak:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	2	2	0
2009	2	2	0
2010	2	2	0
2011	2	2	0
2012	2	2	0

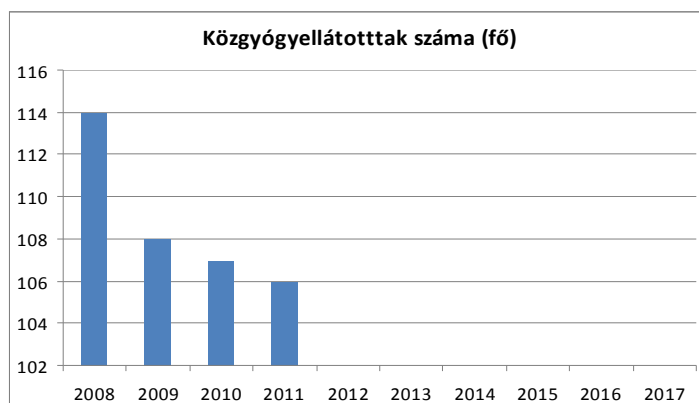
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Recsk nagyközségben két háziiorvosi körzetben, egy fogorvosi körzetben történik a betegellátás. Védőnői szolgálat két körzetben látja el feladatait. Házi gyermekorvosi ellátás településünkön nem biztosított.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	114
2009	108
2010	107
2011	106

Forrás: TeIR, KSH Tstar

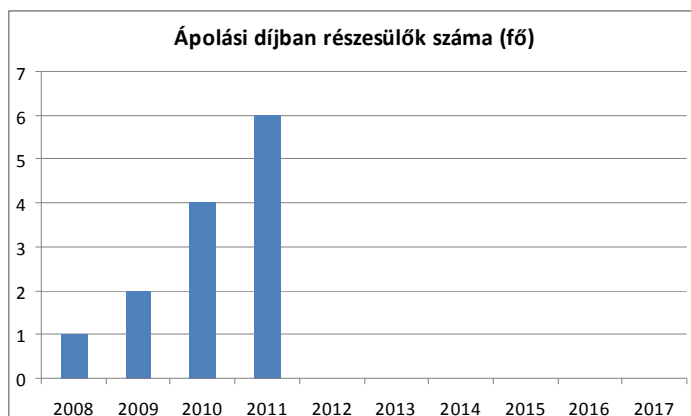

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátásban részesülő térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszerekre a meghatározott gyógyszerkeret erejéig, gyógyászati segédeszközre, rehabilitáció céljából igénybe vehető ellátásokra.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	1
2009	2
2010	4
2011	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartós gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását ellátó hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Településünkön az ápolási díjban részesülők növekvő száma nem az ellátatlan idősek számának növekedést igazolja, mint inkább a hozzátartozó megélhetésének egyik formáját.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Recskén a kötelező szűrésekhez történő hozzáférés teljes körű, melyet a házi orvosok, az iskolai, óvodai egészségügyi ellátás és a védőnői szolgálat biztosít.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek fejlesztése már az óvodában elkezdődik. A nevelési intézmények kapcsolatot tartanak a szakértői és rehabilitációs bizottságokkal, melynek javaslata alapján a sajátos nevelési igény szerint logopédiai, fejlesztőpedagógiai megsegítést kapnak az óvodás és iskolás gyermekek. Az újonnan létrejött Egészségügyi Központban a jövőben bővíthető a rehabilitációs ellátási forma, együttműködve a közelben működő Parádfürdői Állami Kórház Rehabilitációs részlegével.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a Recski Jámor Vilmos Általános Iskolában működő központi konyha biztosítja, de a lakosság két, a településen működő étterem szolgáltatását is igénybe veheti erre a célra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Recsk sportélete az 1970-es években virágzó volt, mely elsősorban a helyben akkor működő bányaiipari vállalatoknak volt köszönhető. Napjainkban a támogatások szerény volta miatt a Recski Ércbányász SE labdarúgó szakosztálya kiemelkedő eredményeket már nem tud felmutatni. A labdarúgó utánpótlás nevelésével foglalkozik a Recsk Környéki Junior Torna Klub. Működő az asztalitenisz szakosztály és az iskolai diáksport egyesületen belül labdarúgó és modellező szakkör foglalkozik a fiatalok nevelésével.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat által biztosítandó alapellátásokat a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény végzi, melyek a következők:

- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- nappali ellátás keretében az idősek klubja,
- gyermekjóléti szolgálat

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnál és intézményeiben a munkatársak kiemelt figyelmet fordítanak a hátrányos megkülönböztetés megelőzésére, mindent megtesznek az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításáért. Az önkormányzat és intézményei munkájával kapcsolatos esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti panaszról, bejelentésről nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű óvodás és általános iskolás gyermekek étkeztetésének támogatása a gyermekvédelmi törvényben foglaltak szerint 100%-os. Az e kritériumoknak megfelelő tanulók tankönyvellátásukhoz is kedvezményben részesülnek. A ÚTRAVALÓ-MACIKA program, de a Recski Diákokért Alapítvány is támogatja a tehetséges hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulását. A Recski Karitászcsoport kiemelkedően a hátrányos helyzetű gyermekek, mélyszegénységben élők támogatását végzi nyári táborok, családi délutánok, kirándulások, adománygyűjtés és adományosztás szervezésével.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Recsk nagyközségben élénk a közösségi élet. A közelet legfontosabb színtere a 7 fős képviselő-testület tevékenysége. Éves munkaterv szerint végzik a település életét meghatározó döntéseket hozó munkájukat. Az információkat a lakossághoz a község honlapján, az önkormányzat hirdetőtábláján és az időszakosan írásban megjelenő Recski Hírmondóban, a kisebb terjedelmű, de gyakrabban kiadásra kerülő Hírmorzsákban tesszük közzé. A települési önkormányzat mellett községünkben a Recski Roma Nemzetiségi Önkormányzati is működik, mely a roma lakosság közéletének szervezését segíti.

A kulturális- közösségi élet helyszínei a közösségi színtérként működő Művelődési Ház és Bányászati Kiállító Hely, valamint a Községi Könyvtár. Jelentős közösségi élet folyik a helyi civil szervezetekben, egyesületekben, egyházi közösségekben, nyugdíjas klubban. A fiatalok számára nagyobb lehetőségeket kell keresni a közösségi élet megteremtésére.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Recskben jellemzően etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk. A lakosság igyekszik a békés együttélésre. A Recski Roma Nemzetiségi Önkormányzat megállapodásban rögzíti a közös munka, együttműködés szándékát a települési önkormányzattal. Rendszeresen részt vesznek a települési önkormányzat ülésein, nemzeti ünnepeink alkalmából rendezett közös ünneplésen. A települési önkormányzat minden esetben kikéri a roma nemzeti önkormányzat véleményét a célcsoportokat érintő tervezett fejlesztések, pályázatok, programok létrehozása során.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az önkormányzat minden lehetőséget megragad, hogy a bajba jutottakon, rászorulókon segítsen. Ezért csatlakozott a Minden Gyerek Lakjon Jól Alapítvány vetőmagot és kisállatot osztó akciójához. De rendszeresen együttműködünk a Vöröskereszttel is élelmiszeradományok szétosztásában, s a már említett civil szervezetek, egyházak adománygyűjtései is a rászorulókat segítik. A lakosság részéről is tapasztaljuk a segítő szándékot az adománygyűjtések során, legyen az élelmiszer, vagy ruhanemű, használt bútor.

Recsk település közepesen veszélyeztetett az árvizek által. Évente élhetünk át árvízi veszélyeztetettséget, amikor a település minden lakójára számíthatunk önkéntes munka terén. Az oktatási-nevelési intézményekben működő szülői munkaközösségek rendszeresen jótékonyági estek szervezésével támogatják a község életét.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Recski Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2012-ben kötött megállapodást Recsk Nagyközség Önkormányzatával, melyben kiemelt jelenősége van az egymást segítő munkának. Összehangolják célkitűzéseiket, a feladatokat, egyeztetik a költségvetési pontokat. A helyi roma önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az esélyegyenlőséggel, egyenlő bánásmóddal érintett célcsoportok támogatására. A gyermekek tanulmányait, nyári táborozását anyagi hozzájárulással is segíti. A mélyszegénységben élők képviseletét minden lehetséges fórumon ellátja.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Tartós munkanélküliek száma magas</i>	<i>Munkahelyteremtés közfoglalkoztatás keretében</i>
<i>Aluliskolázottság</i>	<i>Képzések, átképzések</i>
<i>Idősebb korosztály emelkedő munkanélkülisége</i>	<i>Munkahelyvédelmi programokhoz való csatlakozás</i>

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI.tv. szabályozza az állam és önkormányzat feladatait a gyermekek jólétének megteremtése érdekében. Meghatározza azokat az alapellátásokat és intézkedéseket, melyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez. Recskén a gyermekvédelmi ellátó rendszerben dolgozók (családsegítő, oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei, védőnő, házi orvosok, gyámhatóság, körzeti megbízott) jelzőrendszert alkotva próbálják időben felmérni a gyermekek szükségleteit, az őket veszélyeztető körülményeket, ill. biztosítani a gyermekek esélyegyenlőségét, a velük való egyenlő bánásmódot.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

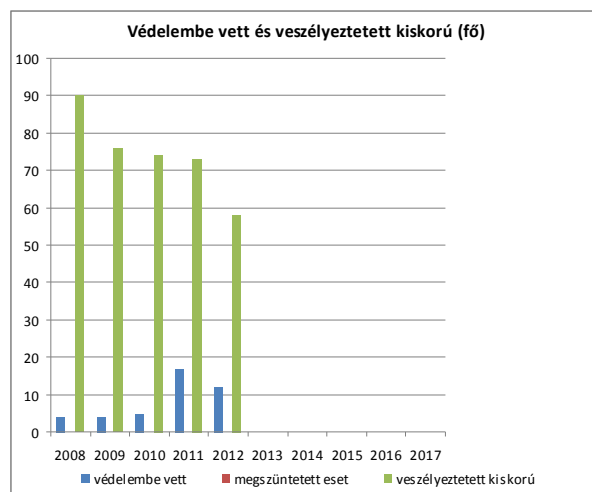
Recsk állandó lakosainak száma 2012-ben 2850 fő. A 0-18 éves korosztály száma: 469 fő. Ezen belül a 0-5 évesek: 122 fő, a 6-14 évesek: 236 fő, a 15-18 évesek: 111 fő. Demográfiai trendként megfigyelhető, hogy a 0-18 éves korosztály létszámra évről-évre csökken. (2011-ben 490 fő, 2010-ben 517 fő, 2009-ben 531 fő.)

a) veszélyeztetett és védelemben vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelemben vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelemben vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	4		90
2009	4		76
2010	5		74
2011	17		73
2012	12		58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

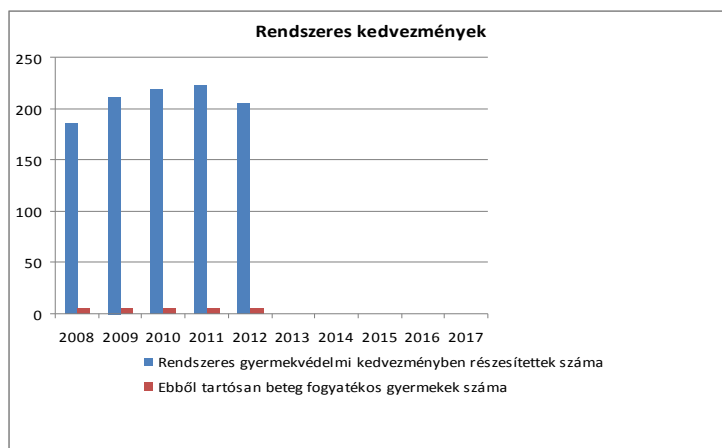
A fenti diagramok szerint a veszélyeztetett kiskorúak száma évről évre csökken, míg a védelemben vett gyermekek száma növekedést mutat. A gyermekvédelmi törvény szerint a veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Lényeges, hogy a gyermekek kizárólag anyagi helyzete miatt nem lehet veszélyeztetett helyzetűnek tekinteni. A gyermekek élethelyzete elsősorban a család anyagi, szociális hátrányai miatt nehéz. A gyermekvédelmi ellátó rendszer hatékony működése miatt a nem csak anyagi nehézséggel küzdő, veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek számát sikerült csökkenteni. A védelemben vett gyermekek száma azonban növekedett az elmúlt időszakban, melynek oka, hogy 2010-től védelemben vétele indokolt annak a tanköteles gyermeknek, aki a tankötelezettségét rendszeresen nem teljesíti.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

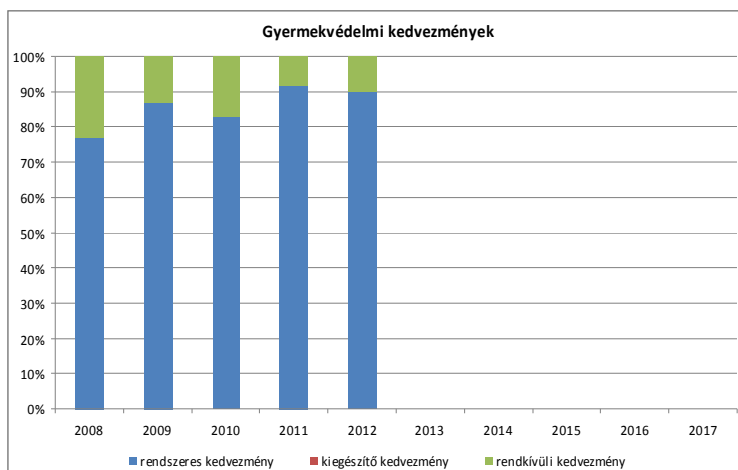
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	185	6	0	0	55
2009	212	6	0	0	32
2010	219	6	0	0	45
2011	223	6	0	0	20
2012	205	6	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma az anyagi veszélyeztetettség növekedését igazolja. Oka a szülők munkaerő-piaci helyzete. Recskén és környékén szűkült a munkalehetőségek száma.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a rászoruló gyermekek és szüleik részére rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosít. E támogatási formát 23 gyermek kapott 2012 évben.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	45	56		111		0
2009	52	70			36	0
2010	43	85			30	0
2011	48	90			28	0
2012	40	97			29	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázat az ingyenes étkeztetésben részesülők számát mutatja. Ezt a támogatási formát a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vehetik igénybe az óvodában és az általános iskola 1-8. évfolyamán. Az óvodai létszám csökken, mely a gyermeklétszám csökkenésével magyarázható, míg az iskolai létszám növekszik, ami a rászorultak arányának növekedését igazolja.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Teleülésünkön élő nem magyar állampolgárok száma elenyésző, ezért e csoport elemzéséhez szükséges adatokkal nem rendelkezünk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Hivatalosan nyilvántartott szegregált lakókörnyezet nincs a településen, ezért a telepszerű környezetben élők helyzetének elemzése feladatként jelölendő.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	49
2009	2	48
2010	2	46
2011	2	45
2012	2	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Recskén a védőnői feladatokat egy védőnő látja el, saját és az üresen álló védőnői körzetben helyettesítés révén. Az egy védőnőre jutó gyermeklétszám folyamatos csökkenése mutatja a születések számának csökkenését. A védőnő szakmai segítséget nyújt a szülőknek a gyermekvállaláshoz, csecsemőgondozáshoz, gyermekneveléshez. Rendszeresen végez szűrővizsgálatokat mind a felnőttek, mind a gyermekek egészségének megőrzése érdekében. Fontos szerepet tölt be a gyermekvédelemben. Közreműködésével baba-mama klub működik a községi könyvtárban.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi ellátás a házi orvosok feladatához tartozik, mert önálló gyermekorvos nincs a településen. A betegellátás két házi orvosi körzetben történik. A betegek számának emelkedése mutatja az egészségállapot romlást a községben. Különösen figyelemre méltó, hogy míg a lakosságszám csökken, a betegek száma növekszik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	24575	0	Nincs adat
2009	0	29019	0	Nincs adat
2010	0	30978	0	Nincs adat
2011	0	31646	0	Nincs adat
2012	0		0	Nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-3 éves korúak speciális ellátási igényeit a Védőnői szolgálat tartja nyilván és segítséget nyújt a szükséges szolgáltatások eléréséhez. A 3-7 éves korúak speciális ellátása óvodai és iskolai keretek között történik. Az intézmények kapcsolatot tartanak a megyei szakértői és rehabilitációs bizottsággal. Szükség esetén igénybe veszik a bizottság által nyújtott szolgáltatást.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekjóléti Szolgálatát biztosítja a gyermekjóléti alapellátást a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI.tv. szerint. A gyermekjóléti szolgálat folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermek életét, ennek érdekében jelzőrendszert működtet. A veszélyeztetett gyermekek családjával felveszi a kapcsolatot a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

e) gyermekvédelem

A települési önkormányzat feladata a gyermekjóléti alapellátások biztosítása. A települési önkormányzat jegyzője 2012. évig I. fokú gyámhatóságként látta el a gyermekvédelmi hatósági feladatokat. A járási hivatalok megalakulásával 2013. január 1-től a gyermekvédelmi hatósági jogköröket Recsk vonatkozásában a Pétervásárai Járási Gyámhivatal gyakorolja.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A települési önkormányzat a krízishelyzetben lévőknek átmeneti segítyt biztosít. A gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés hozzásegíti a rászorulókat a megfelelő szolgáltatások eléréséhez (pl. befogadó anyaothton keresése).

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

A gyermekek sportéletét az általános iskolában működő Diáksport egyesület szervezi, de lehetőség van a településen működő sportszakosztályok munkájához való csatlakozásra is. A szabadidős és szünidei programok elsősorban az általános iskolában, könyvtárban valósulnak meg, de civil szervezetek is részt vesznek azok szervezésében.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetés színtere az óvoda és általános iskola. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult a tartósan beteg, fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, három és több gyermekes családban élő gyermek. A kedvezményes tankönyvellátás az általános iskola keretében szerveződik.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos megkülönböztetés, egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt önkormányzatunkhoz észrevétel nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányos helyzetű gyermekek minden területen megkapják a jogszabályok által biztosított kedvezményeket, lehetőségeket. Ezen túlmenően az egyházak, civil szervezetek, egyesületek, alapítványok hátrányos helyzetet csökkentő programjainak, akcióinak teret adunk, lehetőség szerint ezekhez csatlakozunk. (Élelmiszer, ruházat, lakásfelszerelés adományozás, élő állat és vetőmagosztás). A gyermekintézmények is pályáznak azokra a lehetőségekre, melyekben a gyermekek ellenszolgáltatás nélkül vehetnek részt (pl. ingyen táborozás)

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,00 - 17,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	(3 hét)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	9	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	106	4	100	1	96	0
2009	100	4	100	1	96	0
2010	99	4	100	1	90	0
2011	67	4	100	1	95	0
2012	91	4	100	1	97	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön az óvodai nevelést a Csengővár Óvoda biztosítja korosztályonként 1-1 óvodai csoportban. Az óvodai ellátottság jó, a tárgyi és személyi feltételek megfelelőek, valamennyi óvodát igénylő gyermek elhelyezésére mód van. Az óvoda nyitva tartása illeszkedik a szülők munkaidejéhez. Óvodai nevelés táblázatunk bemutatja, hogy a gyermeklétszám folyamatosan csökkenő, de a bejáró gyermekek miatt az intézmény kihasználtsága egyenletes.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	11	0	11	4	0	4
Csoport 2	12	0	12	9	0	9
Csoport 3	9	0	9	3	0	3
Csoport 4	8	0	8	7	0	7
Összesen	40	0	40	23	0	23

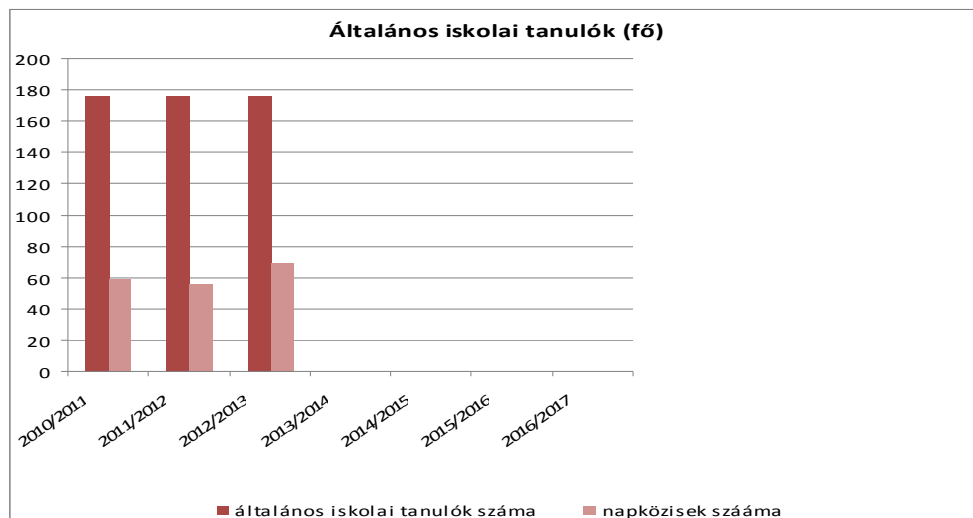
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a kisebb korcsoportokban nagyobb. Ami azt támasztja alá, hogy az óvodába újonnan érkezők közül egyre több a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási-nevelési helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben, a közoktatási intézményekben. A gyermekintézményekben minden évben felméri a hátrányos helyzetű gyermekek létszámát. Figyelemmel kísérik e gyermekcsoport fejlődését. Folyamatosan tartják a kapcsolatot a védőnővel, gyermekjóléti szolgálattal, egészségügyi intézményekkel.

4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	95	81	176	59	33,5%
2011/2012	90	86	176	56	31,8%
2012/2013	84	92	176	70	39,8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az általános iskolai oktatást-nevelést a Recski Jámor Vilmos Általános Iskola végzi, ahol a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. Az iskolában kompetencia alapú oktatás folyik, kiemelt figyelemmel a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatására, továbbá a beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését célzó tevékenységekre is. Az iskolában megvalósul a tanulók, a hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai ellátása, esélyegyenlősége.

Út a középiskolába alprogram keretében tanulói pályázatot nyújthat be az általános iskola 7. vagy 8. évfolyamán tanuló diák. (Az alprogramba a támogatottak legalább 50 %-ig roma származású tanulót kell bevonni.) A Recski Jámor Vilmos Általános Iskola 2006-tól vesz részt a programban.

Diagramunk mutatja, hogy az általános iskola alsó tagozataiban a gyermeklétszám csökkenő. A napközis tanulók száma azonban növekedést mutat. Az általános iskolai tanulók létszáma évek óta stagnál.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolában valamennyi évfolyamon működik 1-1 osztály.

2012-2013. tanév	Létszám	HH száma	HH százalék a	HHH száma	HHH százalék a
1. évfolyam	23	16	70%	12	52%
2. évfolyam	25	10	40%	2	8%
3. évfolyam	22	17	77%	10	45%
4. évfolyam	16	6	38%	3	19%
5. évfolyam	24	13	54%	10	42%
6. évfolyam	27	11	41%	7	26%
7. évfolyam	24	9	38%	7	29%
8. évfolyam	17	6	35%	5	29%
Összesen:	178	88	49%	56	31%

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az iskolai gyermeklétszám fele hátrányos helyzetű tanuló. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a tanulói létszám harmadát teszik ki. A fenti szám adatok igazolják, hogy nagy hangsúlyt kell fektetni a hátrányok leküzdésére.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az általános iskolában gyógypedagógus foglalkozik a rászorulóknak fejlesztésével, a logopédiai ellátás az óvodában és iskolában is biztosított.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az óvodai és iskolai pedagógiai munkával kapcsolatos jogellenes működésről vagy a hátrányos megkülönböztetés gyakorlásáról nincs tudomásunk. Az oktatási-nevelési intézményein az integrációt tartják szem előtt. Elkülönítést, szegregációt nem alkalmaznak.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola eredményességét mutatja, hogy minden évben valamennyi 8. osztályt elkezdő tanuló befejezi az adott évben általános iskolai tanulmányait. Évisméltésre nem kerül sor.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A gyermekintézmények valamennyi, a jogszabályok által biztosított hátránykompenzáló juttatást biztosítják tanulóik részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Nő a hátrányos helyzetű gyermekek aránya</i>	<i>Az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése</i>
<i>Beilleszkedési, magatartási nehézségek</i>	<i>Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül, gyermekjóléti szolgálat megerősítése</i>

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok illetik meg polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jogaik tekintetében.

Recsk állandó lakossága 2012-ben 2850 fő volt, melyből 1492 nő és 1358 férfi. A nők száma 134 fővel több. Ennek egyik oka, hogy a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak. (Lásd 2.sz. táblázat állandó népesség)

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

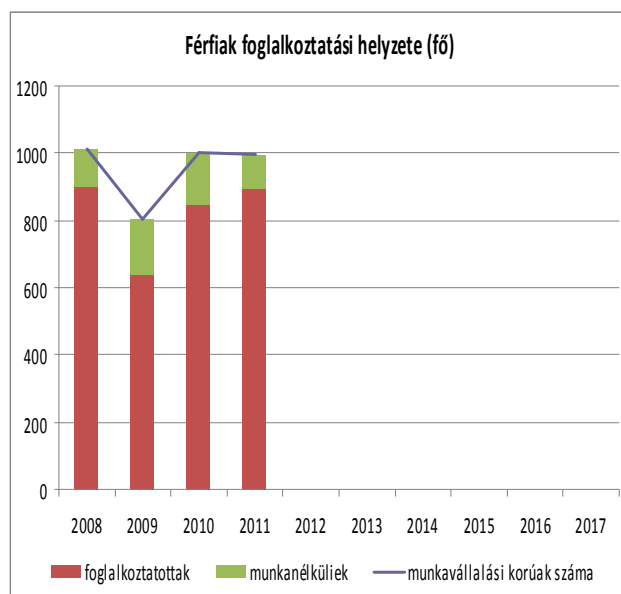
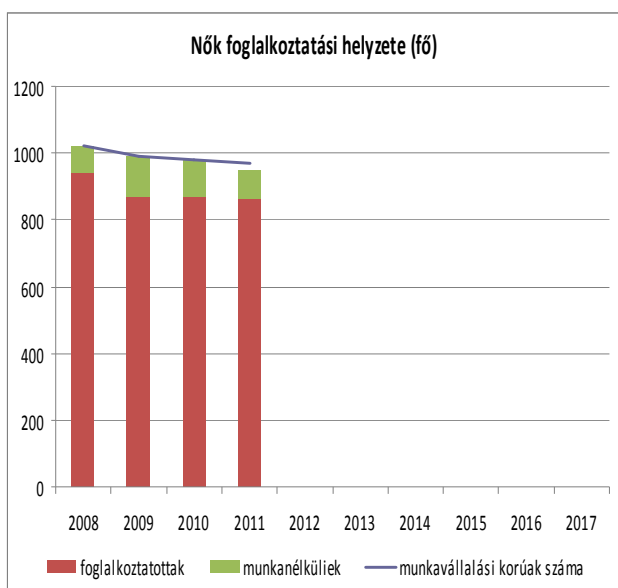
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1015	1021	899	945	116	76
2009	802	990	635	869	167	121
2010	1004	980	848	870	156	110
2011	994	968	892	866	102	84

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Recsk településen csökken a munkavállalási korú nők száma, mely arányos a lakosságszám csökkenésével. A nők munkanélkülisége 2009-ben volt a legmagasabb, 2011-re örvendetesen csökkent. A táblázatunk azonban azt is alátámasztja, hogy a munkanélküliség nagyobb arányban a férfiakat érinti. Ennek oka lehet, hogy a nők a gyermekek vállalásával családtámogatási ellátásokra válnak jogosulttá, s addig nem szereplői a munkaerő piacnak.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a nőkre, különösen a hátrányokkal küzdők (gyermeküket egyedül nevelő nők) közfoglalkoztatására, ezzel is növelve esélyegyenlőségüket. Pozitív diszkriminációt támasztja alá, hogy az önkormányzatnál és az intézményekben jelentős a női foglalkoztatottság. Az önkormányzatot férfi vezeti, de a hivatalt nő irányítja, a 8 fős hivatal valamennyi dolgozója nő. Az önkormányzati intézményekben nők töltenek be vezető szerepet, az alkalmazottak 90 %-a is nő.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az önkormányzatnál 2012 évben indult mezőgazdasági képzési program keretében elősegítjük a nők foglalkoztatásának megvalósulását.

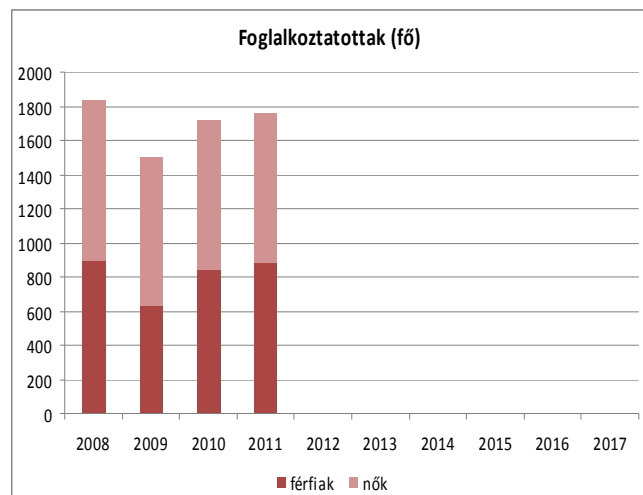
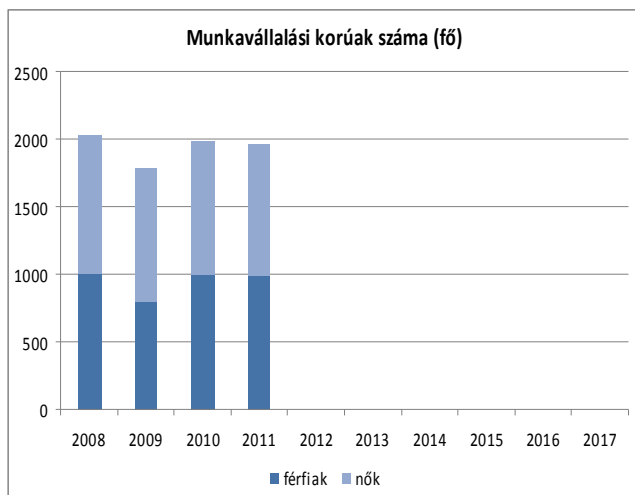
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

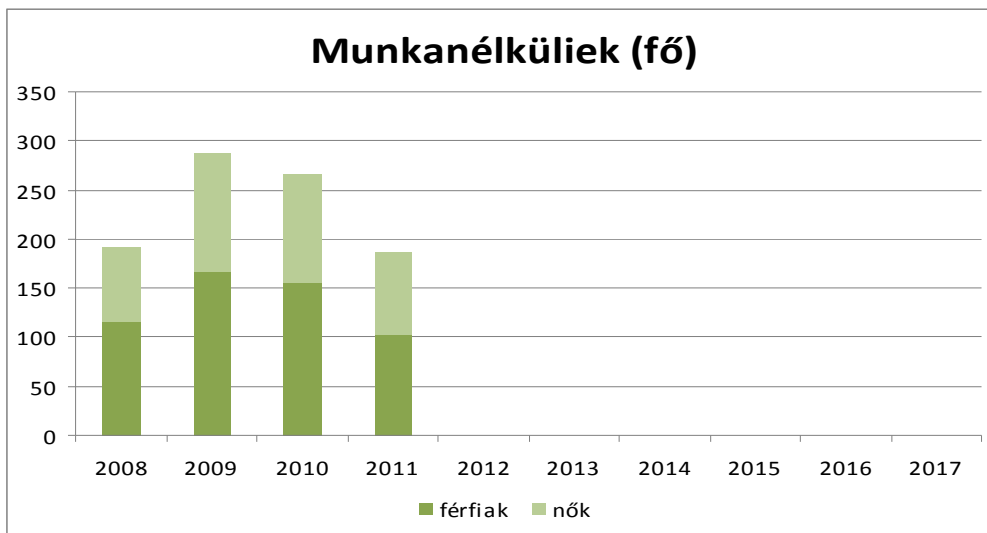
Az általános iskolát el nem végeztek, illetve a csak 8 osztállyal rendelkezők részére szűkek a munkavállalási lehetőségek. Az önkormányzat közfoglalkoztatásban keres lehetőséget az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatására.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közfoglalkoztatás során a jogszabályban meghatározott bér kerül megállapításra, legyen a munkavállaló férfi vagy nő. Az önkormányzat az általa foglalkoztatottak bérezésénél nem tapasztal hátrányos megkülönböztetést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Községünkben az óvodai férőhelyek biztosításával és az általános iskolai napközi otthonos ellátással segítjük a munkavállaló szülők helyzetét. A gyermekintézményekben mód van a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására is.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A községben egy védőnő látja el a védőnői feladatokat. Munkájának része az optimális családtervezésre való felkészítés, az anya és gyermekgondozás megszervezése. A felnőtt gondozáson túl a védőnő jelen van az iskola-egészségügyi ellátásban is. Felvilágosító és szűrőprogramokat szolgáltat.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak és a nők, a gyermekek bántalmazása a diszkrimináció legsúlyosabb megnyilvánulási formája. A nők ebbéli helyzetét nehezíti, hogy a családban, az otthonok zárt falai mögött folyó erőszak láthatatlan, nehezen bizonyítható, ezért megnehezíti a segítségkérést is. A környezetet korlátozza a segítségnyújtásban.

A Szociális és Gyermejkölési Intézményen keresztül az önkormányzat fontos feladatának tartja, hogy kapcsolat jöjjön létre a sértett csoportok és a szolgáltatók között. Tudatosítani kívánja, hogy a szolgálat egyik fóruma, ahol panaszt tehetnek, ahová segítségért fordulhatnak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Helyben nem működik anyaotthon és családok átmeneti otthona. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokat a családsegítő közvetíti.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A korábbi évekre vonatkozó statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők a választott testületekben nagyobb arányban – mintegy 50 %-ban - voltak képviselve. Ez valószínűleg azzal magyarázható, hogy személyesebb, közvetlenebb kapcsolat van a választók és a jelöltek között, különösen a kisebb települések esetében, s a választók többnyire nem a pártok többé-kevésbé ismeretlen jelöltjeire szavaznak pártszimpátiáiktól és beidegződéseiktől függően, hanem ismert jelöltek között választanak.

A 2010 évi választás során azonban már az indulók között is kisebb arányban voltak női jelöltek, ezért számuk a testületben 33 %-ra csökkent. Jelenleg a 6 fős képviselőtestületben 2 nő foglal helyet.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	8	4				
2009	8	4				
2010	5	2				
2011	5	2				
2012	5	2				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők és a férfiak közötti különbség még most is érződik. A nők életesélyei ugyan jobbak, mint a férfiaké, mert egészségesebben élnek, jobban odafigyelnek arra, hogy mit esznek, testi-lelki gondjaikkal is előbb fordulnak orvoshoz, mint a férfiak. Az oktatásban is kitartóbbak, céltudatosabbak. A munka világában viszont hátrányosabb helyzetben vannak, mint a férfiak, többet kell dolgozniuk, bizonyítaniuk, kétszer olyan jól kell elvégezniük a munkájukat, mint a férfiaknak.

A család és a karrier összeegyeztetése nem könnyű. A nők nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak, mert a munka mellett ott van a család és a háztartás is. Az, hogy mindkét helyen megállják a helyüket jó szervezőkészségre, kitartásra, erőre és elszántságra van szükségük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Emelkedik a tartós munkanélküliség a nők körében</i>	<i>Szakképzetlen nők számára közfoglalkoztatás szervezése</i>
<i>A nők szakképzettségének hiánya</i>	<i>A nők számára induló képzések felkutatása, erről tájékoztatás. A célcsoport és képzőszervek közötti közvetítés</i>

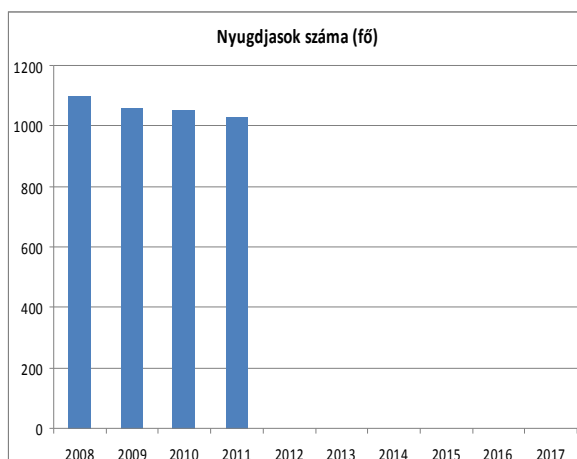
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Recsk időskorú (65 év feletti) lakosainak száma folyamatos emelkedést mutat. 2012-ben 563, 2011-ben 559, 2010-ben 553 fő volt e korosztály száma a településen. A nyugdíjban részesülő személyek száma azonban csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka elsősorban a nyugdíjkorhatár felemelésével magyarázható, illetve a nyugellátások megállapítása szabályainak szigorodásával. A vizsgált időszakban nagy számú azon nyugdíjasok száma is, akik még az 55 éves korhatár mellett vehették igénybe a nyugellátást. Ez indokolja, hogy a népességben belül nagyobb arányt képviselnek a nyugdíjasok, mint a 65 év feletti nyugdíjas korúak száma.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	443	659	1102
2009	429	633	1062
2010	426	626	1052
2011	425	606	1031

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíj melletti foglalkoztatottság nem jellemző a településen, csak egyes tevékenységekben jelenik meg. Pl. egyéni vállalkozás, mezőgazdasági foglalkozások (pl. őstermelők)

b) *tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

A nyugdíj melletti foglalkoztatás elsősorban a rokkantsági ellátásban részesülőket érinti, akik rehabilitációs munkahelyeken vállalhatnak munkát. Recskén működik rehabilitáltak foglalkoztatására alkalmas munkahely vállalkozás formájában. Az önkormányzat nyugdíj melletti foglalkoztatást nem szervez az érintett csoport részére.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A tapasztalatok és statisztikai mutatók szerint megállapítható, hogy az 51-60 év közötti népességben nőtt a munkanélküliek aránya. A foglalkoztatásban hátrányt jelent az emelkedett kor, az ezzel együtt járó esetleges munkaképesség csökkenés, a korszerű ismeretek hiánya.

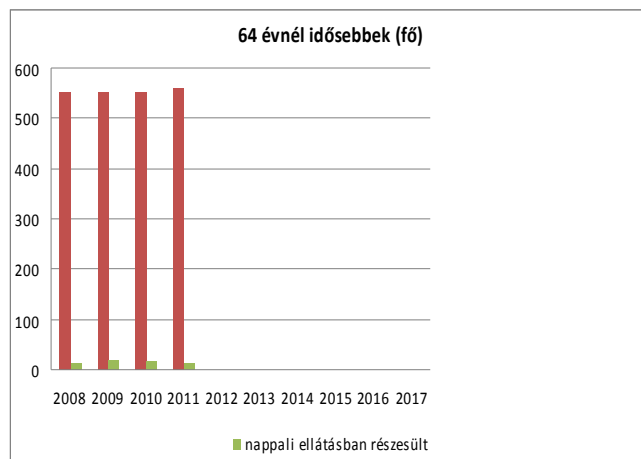
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	554	15	3%
2009	554	20	4%
2010	553	16	3%
2011	559	15	3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idős emberek, amíg tehetik, megőrzik önállóságukat. Nappali ellátást már csak akkor vesznek igénybe, ha egészségi állapotuk miatt önellátásuk nem biztosítható. Recsk Önkormányzata a Szociális és Gyermekejélési Intézmény által szervezett szociális szolgáltatásokat nyújtja az időskorúak részére: idősök klubja, házi segítségnyújtás, étkeztetés.

Közvetlen környezetünkben az idősök bentlakásos gondozása is megoldott a Parádi Idősök Otthonában és a vállalkozás keretében működtetett recski Gesztenyés Idősök Otthonában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős emberek számára is elérhető minden a településünkön működő kulturális, közművelődési szolgáltatás. Az idősök maguk is kezdeményezik a közösségépítést, a szabadidős tevékenységek önálló létrehozását. Az Örökzöld Társulat Nyugdíjas Egyesület az aktív nyugdíjasoknak színvonalas lehetőséget nyújt a kapcsolódásra, találkozásra. A nyugdíjas klub keretében közösségi programokat szerveznek, népdalkört működtetnek. A klubnak jellemzően idősebb nők a tagjai. A férfiak háttérbe szorulnak e tevékenység kapcsán.

Az idősök megbecsülését az önkormányzat fontosnak tartja, ezért minden évben méltó körülmények között megemlékeznek az Idősök Világnapjáról. E rendezvény keretében kiemelt figyelmet fordítunk a 90 éven felüli lakosainkra. A szép korúak köszöntését az ünnepelt kérésére megszervezzük.

A községi könyvtárban működő OLVASÓKÖR 2008-ban indult, tagjai nagy részben a nyugdíjas korosztályt képviselik. Célja: az olvasás népszerűsítése, az olvasók eligazítása a könyvtár által kínált olvasási lehetőségek között, beszélgetések, alkalmak megteremtése, melyek során megoszthatják egymással olvasási tapasztalataikat és olvasmány élményeiket. E mellett közös kulturális programokon és előadásokon részt venni, illetve előadók meghívása a könyvtárba.

c) idősök informatikai jártassága

Az idős embereknek alig van lehetőségük a technológiai készségek elsajátítására, így a korcsoporton belül magas a digitális kirekesztettség aránya. Az 55 és 74 év közötti korosztály alig rendelkezik számítógépes ismeretekkel. A könyvtárban működő eMagyarország Pont egyik kiemelkedő feladata az időskorúak és a romák segítése a számítógép és internet használat elsajátításában. Az ismeretterjesztő órák az elektronikus kommunikáció, az internetezés és elektronikus levelezés alapjainak elsajátítására ad módot a harmadik életkorban lévők számára, megismertetve a résztvevőket az infokommunikációs eszközök használatával, az új típusú ismeretszerzés és kapcsolattartás lehetőségeivel. A program feltételeket teremt és mintát ad az idősebb korosztály számára az új lehetőségek elsajátításához, még szélesebbre tárva a kaput az ismeretszerzéshez és a művelődéshez is.

Az ismeretterjesztő előadások az időskorúaknak 20 órában 19 fő részvételével valósult meg. Igény szerint a tanfolyam szervezésére a jövőben is sor kerül.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen működő Nyugdíjas klub 1988-ban alakult. Taglétszámuk 35 fő, többségünkben 60, ill. 70 év feletti helyi lakosok. A klubban hetente, szerdai napon találkoznak, ahol megbeszélik a soron következő feladatokat. Rendszeresen készülnek különböző találkozókra, Ki, mit tud- okra. 2005 júniusában egyesületté alakultak. Ebből adódóan eredményesen vesznek részt különböző pályázatokon. Hagyományként kialakult, egész évet érintő programjaik: farsangolás, nőnap köszöntés, májusfa-állítás, nyársalás, Palócnapi rendezvényen való részvétel, Idősök Világnapja rendezvény a településen, aranyvasárnapi kirakodóvásár alkalmával népi étek árúsítása a parkban.

Mindezekon túl alkalmanként színházlátogatáson, meghívásra kistérségi találkozókon vesznek részt. A községben zajló különböző rendezvényeken is lehet rájuk számítani- kórustalálkozó, Erdélyi Baráti Kör rendezvényei, márc. 15-i ünnepség, stb.

Az aktív idősor biztosítása érdekében az önkormányzat támogatja a klub működését. Finanszírozza a helység működési költségeit és évente a költségvetési keretből pénzüsszeggel is támogatja az egyesületet. Kiemelt terület az egészségügy, a község a helyben biztosított szűrővizsgálatokkal segíti a betegségek korai felismerését.

Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok (pl. számítógép használat) szervezésével biztosítja.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>magányosság, elszigeteltség</i>	<i>aktív közösségi élet, idősok klubjának további működtetése</i>
<i>fizikai teljesítőképesség csökkenése</i>	<i>házi szociális gondozószolgálat működtetése</i>
<i>egészségi állapot romlás</i>	<i>színvonalas betegellátás</i>
<i>Információs írástudás hiánya</i>	<i>Informatikai oktatás eMagyarország pontban</i>

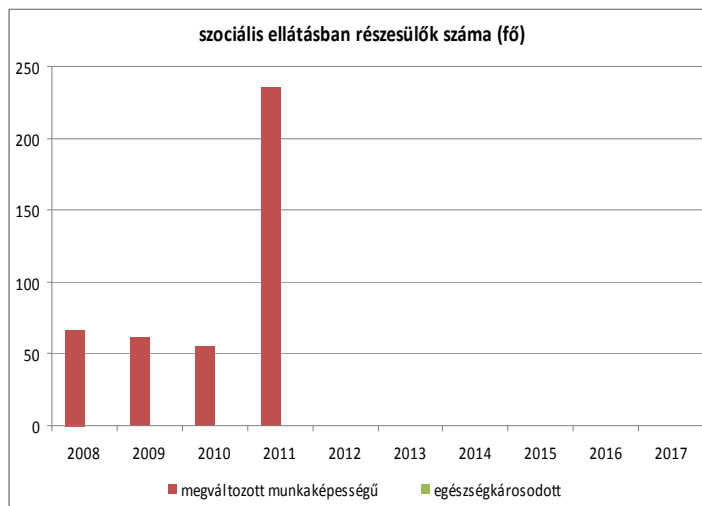
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	67	0
2009	62	0
2010	55	0
2011	235	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen működő vállalkozások által létesített munkahelyek lehetőséget adnak a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására.

Az önkormányzat szociális ellátó intézményben közfoglalkoztatás keretében olyan személyeket alkalmaz, akik a fogyatékkal élők által nehezen elvégezhető munkák (favágás, tüzelő behordás, hóeltakarítás, fűkaszálás) elvégzésében nyújtanak segítséget.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaljuk. A munkahelyek hiánya mind az egészségileg alkalmasakat, mind a fogyatékkal élőkét egyaránt sújtja.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászoruló személyek részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

Szociális alapszolgáltatások, melyeket településünk biztosít, étkeztetés, családsegítés, házi szociális gondozás, idősek nappali ellátását nyújtó idősek klubja. Az Idősek Klubja biztosítja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására képes magányos időskorúak napközbeni gondozását. Lehetőséget ad a közösségi együttlétre, társas kapcsolatokra, pihenésre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők támogatásai csak részben fedezik a megélhetésükkel kapcsolatos kiadásokat. A fogyatékkal élő gyermekek után a szülő emelt összegű családi pótlékban részesül. A tartósan beteg gyermekek szülei a gyes a gyermek 10 éves koráig igénybe vehetik.

A súlyosan fogyatékos személyek részére havi rendszeres pénzellátásként a Magyar Államkincstár fogyatékosági támogatást állapít meg. Rokkantsági járadékot kaphat a teljesen munkaképtelenné vált, vagy 80 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett személy.

A fogyatékos személyek ápolói ápolási díjat igényelhetnek.

Aktív korúak ellátásaként egészségkárosodása, foglalkoztatásra alkalmatlan egészségi állapota, egyéni élethelyzete miatt rendszeres szociális segélyben részesülhet a rászoruló.

A közgyógyellátás rendszere is támogatja a fogyatékkal élők gyógyászati segédeszköz, ill. gyógyszerrel való ellátását.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fizikai megközelítés szempontjából, az önkormányzati hivatal épületét kivéve, valamennyi intézmény esetében biztosított.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, melynek fogalma az utóbbi években új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz mozgás-, látás-, hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista - speciális szükségleteinek figyelembevételével kell a komplex akadálymentesítést biztosítani.

Ennek biztosítása érdekében az önkormányzat az óvoda felújítása, egészségügyi központ építése, a könyvtár felújítása során nemcsak az épületek akadálymentes megközelítését biztosította, hanem indukciós hurok beépítésével a hallás sérültek érdekeit is szem előtt tartotta.

A település honlapja akadálymentesített változatban is elérhető a csökkent látók számára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Amennyiben a munkahelyeken a mozgás vagy a kommunikáció akadályozott; vagy a speciális foglalkoztatást igénylő személyek számára gondos előkészítést igényelne megfelelő munkaköröket biztosítani; a fogyatékos emberek nem tudnak a munkahelyeken elhelyezkedni.

Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának alapvető eszköze tehát a munkahelyek akadálymentesítése és az egészségi állapotuknak és képességeiknek megfelelő munkakörök kialakítása.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzati tulajdonú utak és járdák korszerűsítése során figyelembe vettük a kerekesszékekkel közlekedők érdekeit. A közösségi közlekedést biztosító Volán társaság járművei még nem biztosítják az akadálymentes közlekedést.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élősúlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A szociális ellátásokra való jogosultság elbírálása azonos szempontok alapján történik. A segély formájában támogatottak között azonban többen vannak rokkantnyugdíjasok, akik kezelését eseti segéllyel illetve közgyógyellátás formájában támogatjuk. Gyermekük továbbtanulásának Bursa Hungarica keretében történő támogatása során a szülő fogyatékosának mértéke, növelte a tanuló ösztöndíjának mértékét.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>nem rendelkezünk adatokkal a fogyatékkal élők számáról</i>	<i>adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan</i>
<i>önkormányzat épületének megközelítése akadályozott</i>	<i>önkormányzati hivatal teljes körű akadálymentesítése</i>
<i>közösségi közlekedés feltételeinek biztosítása</i>	<i>kapcsolatfelvétel a közösségi közlekedést biztosító társaságokkal</i>

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A civil társadalom fogalmába azok az állampolgári kezdeményezések tartoznak, amelyekben a polgárok önkéntesen vesznek részt érdekeik és értékeik megjelenítése, védelme érdekében, és amely kezdeményezések az államtól elkülönülten, autonóm módon működnek.

A civil szervezetek célja az egyéni és közösségi szükségletek kielégítése, szolgáltatások biztosítása általában a civil szervezetek tagjai, vagy az általuk megcélzott célcsoport számára; a szolidaritás, az önszervezés elve alapján. Mind a részvétel és mind a szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az öntevékenység a civil szervezetek alapvető jellemzője.

A nonprofit szervezetek száma tevékenységcsoportok szerint Recskén

	Tevékenységcsoport	Szervezetek száma
1.	Kultúra <i>(Recsk Kulturális Életéért Közalapítvány, Mátrai Visszhangok Zenei Közhasznú Egyesület, Bolyai Farkas Erdélyi Barátok Köre)</i>	3
2.	Vallás <i>(Karitasz)</i>	1
3.	Sport <i>(Junior Sport klub, Ércbányász Se., Mátrai kézilabda, Modellező csop.)</i>	4
4.	Szabadidő, hobbi <i>(Örökzöld Társulat Nyugd.Klub, Horgászegyesület, Mátra Extrém Sportrepülő)</i>	3
5.	Oktatás <i>(Recski Diákokért Alapítvány)</i>	1
6.	Kutatás <i>(Recski Hely és Bányászattörténeti Alapítvány.)</i>	1
7.	Polgárvédelem <i>(Recski Önvédelmi Egylet)</i>	1
8.	Egyéb nem bejegyzett <i>(Asztalitenisz, Vízitke tánccsoport)</i>	2
	Összesen	16

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat, valamint intézményei a kölcsönösség és a partnerség szellemében, a lehető legszélesebb körben együttműködnek a civil szervezetekkel közös érdekeik érvényesítéséért.

Az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában számít a civil szervezetek közreműködésére. Az önkormányzat nem egyedüli és kizárólagos szereplője azon szolgáltatások üzemeltetésének, amelyekkel a recski polgárok jólétét, művelődését, oktatását segíti elő. Az ezekhez kötődő programok, tevékenységek ellátását az ilyen szándékkal fellépő civil szervezetekkel közösen hajtja végre.

A civil szervezetek többsége a helyi szinten jelentkező szükségletek kielégítése céljából jön létre, és sok esetben olyan szakembereket tömörít, akik képesek kezelni a problémákat. E személyek bevonása az önkormányzati testületekbe, részvételük a tervezésben, a döntések végrehajtásában, valamint az ellenőrzésben, meghatározó eleme lehet egy település közép és hosszú távú fejlődésének.

A civil szervezetek tevékenységének értékelése során nem hagyhatjuk figyelmen kívül a településen működő egyházi szervezetek tevékenységét sem.

Településünkön működő egyházak, vallási közösségek – a civil szervezetekhez hasonlóan – a társadalom kiemelkedő fontosságú, értékhordozó és közösségteremtő tényezői. A hitélettel kapcsolatos feladataik mellett kulturális, nevelési-oktatási, szociális-egészségügyi tevékenységükkel jelentős szerepet töltenek be településünk, ezen belül a kisebb csoportok és az egyének életében.

Az anyagi, szociális, mentális válságban élő állampolgáraink egyaránt igénylik - az anyagi támogatásuk mellett - a lelki megsegítésüket is. Ezért fontosnak érezzük az egyházak létfeltételeinek megteremtését községünkben.

A katolikus egyházzal való kapcsolat eredményeként:

- közösen tartjuk rendbe a katolikus templom környékét és a plébánia környezetét,
- a temetőkert gondozását teljes mértékben az önkormányzat végzi,
- a jelentősebb egyházi ünnepeken személyesen is részt veszünk, ugyanígy az egyházi vezetők is megtisztelik személyes részvételükkel az önkormányzati rendezvényeket.

A kiegyensúlyozott, kölcsönösségen alapuló kapcsolatot jelzi, hogy az önkormányzat és a Baptista Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt, recski Karitasz csoport közreműködésével élelmiszertámogatást nyújtottunk hátrányos helyzetű családoknak.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Recsk településen áthaladó 24-es számú főútvonal a község központjában csatlakozik a 2411-es jelzésű közúthoz, amely Mátraderecske, Mátraballa irányába összeköti a települést a Salgótarján-Ózd közötti főközlekedési úttal.

A község közvetlenül határos Sirok, Szajla, Mátraderecske, Parád közigazgatási területével, Recsk belterületétől való távolságuk 4-7 km-en belüli.

A korábbi évtizedekben a recski érc-, és kőbánya vállalatok voltak a térség munkavállalóinak legnagyobb foglalkoztatói. Ennek kapcsán, Recsken alakultak ki a térségben élők ellátását biztosító szolgáltató egységek, recski székhellyel működik - már több mint 20 éve - a központi orvosi és állatorvosi ügyelet, továbbá a település általános iskolája - körzeti általános iskolaként - Mátraballa település iskoláskorú gyermekeinek alapfokú ellátásáról is gondoskodott.

Az 1990-es évek társadalmi-gazdasági változásai jelentősen átalakították Recsk foglalkoztatásban kialakult helyzetét. Ennek ellenére a térség települései között a kölcsönös együttműködés fennmaradt, sőt az egymásrautaltság ezt az elmúlt tíz évben csak fokozta.

A települések alapinfrastruktúrájának (telefon, gáz, szennyvíz) kiépítésére irányuló önkormányzati programok beindítását megelőzően a képviselőtestületek egyeztettek fejlesztési elképzeléseiket és törekedtek a társulásból adódó előnyöket mind a beruházási költségek, mind a későbbi üzemeltetés célszerűsége érdekében kiaknázni.

Jó példa erre, hogy Parád és Recsk önkormányzatai 1993-évben közös beruházásban építették meg a két települést kiszolgáló külterületi gázvezetékrendszert, majd 1994-ben közös szennyvíz tisztító telep és vezetékrendszer létesítéséről döntöttek. Az összesen 270 millió forintos beruházáshoz, ezen együttműködés révén 50+10 %-os mértékű céltámogatásban részesülhettek. Az együttműködésben rejlő előnyöket Mátraderecske település is igyekezett kihasználni és 1996-ban (a beruházási költségekhez történő hozzájárulással) csatlakozott a Recsken megépült szennyvíztisztító rendszerhez. A három település 1998-ban hozta létre 1/3-1/3-1/3 tulajdonosi részvétellel a MÁTRAKOMM 2000 Kht.-t, az összesen 63 km hosszú vezetékhalózat és az 1300 m³-es közös szennyvíztisztító telep üzemeltetésére. Ennek eredménye, hogy az önkormányzatok kedvező – 100 FT/m³ – díj ellenében tudják a lakosság részére biztosítani ezt a szolgáltatást. Az együttműködés előnyeit látva 2000-ben két távolabbi település – Bodony és Mátraballa – ugyancsak kezdeményezte a közműhálózathoz való csatlakozás lehetőségét.

Szajla és Terpes önkormányzatával való kölcsönös együttműködést jelzi, hogy a Recsken 1998 évben elkészült új Rendezési Terv már figyelembe vette a két települést Recskkel összekötő közút létesítését, amely a jelenlegi 18 km-es távolságot 5 km-re csökkentheti le.

Mindez a két kistelepülés számára megkönnyíti a Recsken található szolgáltatások igénybevételét, egyidejűleg lehetővé teszi, hogy kapcsolódjanak a térség tervezett idegenforgalmi beruházásaihoz.

Az idegenforgalmáról ismert Parád régóta dédelgetett terve, hogy a téli sportok számára alkalmas területen szánkó-és sípálya fejlesztésre kerüljön sor. A terepadottságok azonban ezt csak recski közigazgatási területen teszik lehetővé. Ezért a recski RT-ben kapott helyet az ilyen jellegű terület felhasználás, noha a kiszolgáló idegenforgalmi létesítmények (szállás, étkezés, stb.) parádi területen működő vállalkozások révén adóttak.

A leírtakból is látható, hogy a Máttra északi részén található Parádsasvár, Parád, Bodony, Recsk, Mátraderecske, Mátraballa, Sirok, Terpes és Szajla települések - földrajzi helyzetük, közlekedési kapcsolataik, már kiépült infrastruktúrájuk révén - olyan település-együttesnek számítanak, melyek gazdasági fejlődése nem vizsgálható egymásra gyakorolt hatásuk nélkül.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7.§ (1)-(2) bekezdése értelmében, valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető.

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik.

A roma népesség a többségtől eltérő hátrányokkal, a kirekesztődés veszélyével szembesül, különösen a kistelepüléseken. A recski roma emberek körülbelül 16%-a gazdaságilag aktív. Munkahelyi esélyegyenlőtlenségük legfőbb oka az alulképzettség.

A nemzetiségi önkormányzat ösztönzi az információs írástudásnak, az információ elérésének és felhasználása képességének fejlesztését a célcsoportnál.

A „Tudásdepó-Expressz”- Országos könyvtári szolgáltatások bővítése, fejlesztése az oktatás és képzés támogatásának érdekében című pályázat keretében ingyenes ismeretterjesztő foglalkozások megtartására lesz lehetőség a könyvtárban a község roma származású lakosainak számára. A téma: „net-chat” számítógép és internethasználat. 2013. szeptember és október hónapban: 2x5 alkalom 2x10 fő részvételével.

ÚTRAVALÓ –MACIKA Ösztöndíjprogram esélyteremtő ösztöndíjak elnyerése érdekében a nemzetiségi önkormányzat együttműködik a program lebonyolítását végző könyvtárral.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az önkormányzatnak jelentős szerepet kell vállalnia a civil szervezetek támogatásában. Elsősorban a helyi civil szervezetek számára kell nyújtani mindazon támogatásokat, amelyekkel saját működésüket, illetve a recski polgárok számára nyújtott szolgáltatásaikat fenntarthatják.

Annak érdekében, hogy az önkormányzat a rendelkezésére álló erőforrásokat a lehető leghatékonyabban fordítsa a civil szervezetek és közösségek támogatására, többféle támogatási formát alkalmaz.

- Pénzügyi támogatások: az önkormányzat költségvetésében minden évben elkülöníti a civil szervezetek közvetlen pénzügyi támogatását szolgáló keretet. (Lásd: 21/2008.(03.27.) önkormányzati határozat)
- Szolgáltatások: az önkormányzat folyamatosan gondoskodik a „civil irodai” jellegű szolgáltatások biztosításáról. Az igénybe vehető szolgáltatások a következők: információ és tanácsadás, irodai infrastruktúra igénybevétele, módszertani segítségnyújtás. A szolgáltatások magas színvonalon történő biztosítása érdekében Recsk Nagyközség Önkormányzata biztosítja a civil irodai szolgáltatást ellátó szervezet – Idegenforgalmi Vállalkozó Központ - működési költségeit.
- Természetbeni juttatások: az önkormányzat a civil szervezetek és közösségek támogatásába bevonja mindazon tárgyi eszközeit, amelyek a polgármesteri hivatalban, illetve az önkormányzati intézményekben rendelkezésre állnak. Ezeket az eszközöket, ingatlanokat az önkormányzat általában ingyenes használatba adja.

A civil szervezetekkel folytatott egyeztetés mellett ki kell alakítani a támogatások szabályozását (lásd: 10/2007.(VIII.29.) Ör-el módosított 6/2004. (03.20) önkormányzati rendelet a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről).

A támogatások odaítélésének és igénybevételének alapfeltételei azonosak minden támogatási típusnál, melyek a következők;

- az odaítélt támogatás tényét és a támogatott szervezetek, közösségek kilétét hordozó információk közérdekű adatok, nyilvánosak, ezért ezeket az önkormányzat a helyi média (helyi újság, települési honlap) útján nyilvánosságra hozza,
- a költségvetésben a civil szervezetek közvetlen pénzügyi támogatására elkülönített keretet csak pályázat útján lehet felosztani,

- a támogatásokról, azok felhasználását követően, de maximum a tárgyévet követő január hó 30. napjáig a támogatottaknak szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolást kell készíteniük az önkormányzat számára.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Kívánatos lenne, hogy a településen működő profitorientált cégek az elmúlt évekhez hasonlóan támogassák a civil szervezeteket és az önkormányzatot az esélyegyenlőségi feladatok végrehajtása területén.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Recsk Nagyközség Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Recsk Nagyközség Önkormányzata egy esélyegyenlőségi felelőst bíz meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselő testületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Recsk Nagyközség Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
2. A nyílt testületi ülésen az intézkedési tervkiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
4. Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
5. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
6. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Idős, aluliskolázott, tartós munkanélküliek magas száma	<ul style="list-style-type: none"> - Munkahelyteremtés közfoglalkoztatás keretében, - Átképzési lehetőségek közvetése, - Munkahelyvédelmi programokhoz való csatlakozás
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Nő a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, - Beilleszkedési, magatartási nehézségek 	<ul style="list-style-type: none"> - Az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése - Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése gyermekjóléti szolgálat megerősítésével
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Magányosság, fizikai teljesítőképesség csökkenése, - Egészségi állapot romlás, - Informatikában való járatlanság 	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatásokba való bevonás - Egészségügyi felvilágosító szűrővizsgálatok számának növelése - Az idősek aktivitását és informatikai kompetenciák fejlesztését célzó programok szervezése,
Nők	A nők szakképzettségnek hiánya miatt tartós munkanélküliség	<ul style="list-style-type: none"> - Speciális a nők számára induló képzések keresése, azok közvetítése, - A munkáltatókkal való folyamatos kapcsolattartás
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Nem rendelkezünk adatokkal a fogyatékkal élők számáról - Nem teljes körű a középületek akadálymentesítése, parkolók hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számáról - Önkormányzati Hivatal épületének akadálymentesítése, parkolók kialakítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliek foglalkoztatásának javítása	Célcsoport, önkormányzat, munkaügyi kirendeltség, szociális ellátó és gyermekjóléti intézmény. Polgármester
Gyermekek	Gyermekeink védelmében	Célcsoport, önkormányzat, szociális ellátó és gyermekjóléti intézmény, Csengővár Óvoda, Jámbor Vilmos Általános Iskola, Könyvtár, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, civil szervezetek, szülők. Jegyző
Idősek	Együtt, aktívan az egészségért	Célcsoport, önkormányzat, szociális ellátó és gyermekjóléti intézmény, egészségügyi szolgáltatók. Polgármester
	Nyitottan a világra	Célcsoport, önkormányzat, Könyvtár, civil szervezetek. Polgármester
Nők	Nő az esély	Célcsoport, önkormányzat, munkaügyi kirendeltség, felnőttképző intézmény. Polgármester
Fogyatékkal élők	Akadályok nélkül	Célcsoport, önkormányzat, szociális ellátó és gyermekjóléti intézmény, önkormányzati hivatal, önkéntesek, civil szervezetek. Polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák származása nem szempont az egyén boldogulása során.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete minél rövidebb idő alatt javuljon, létbiztonságuk érdekében.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek veszélyeztetettségének megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire biztonságuk, egészségi állapotuk, társadalmi aktivitásuk megőrzése és elszigeteltségük megszüntetése érdekében.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkába állásuk segítését, a képzettség megszerzése tekintetében fennálló hátrányaik leküzdését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőket is kiszolgáló közintézmények akadálymentesítésére, a körükben végzett felmérés alapján egyéni problémáik megismerésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1. Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Munkanélküliek foglalkoztatásának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyilvántartott munkanélküliek több mint fele tartósan munkanélküli. Képzettség hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csökkenjen a tartósan munkanélküliek száma. Képzések megvalósulása. <u>Rövidtávú:</u> A célcsoport létszámának meghatározása a foglalkoztatók felmérése. Képzési lehetőségek számbavétele. <u>Középtávú:</u> Közfoglalkoztatási programokhoz, képzésekhez való csatlakozás. Kapcsolattartás. <u>Hosszútávú:</u> A célcsoport folyamatos foglalkoztatottsága.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatok gyűjtése, Kapcsolattartás a foglalkoztatókkal, Közfoglalkoztatási pályázatok írása, Folyamatos tájékoztatás álláslehetőségekről, képzésekről, Álláskeresők folyamatos segítése.
Résztevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat, Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény, Polgármester
Partnerek	Munkaügyi Kirendeltség, Foglalkoztatók, Felnőttképzési helyek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2014.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Adatbázis. Kapcsolatok dokumentálása. K.: Közfoglalkoztatási pályázatok, megvalósult képzések. H.: Foglalkoztatottság növekedés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport elégtelen együttműködési szándéka. Forráshiány. Pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	Pályázati források, helyi szakértelem.

2. Gyermek

Intézkedés címe:	Gyermekeink védelmében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Növekszik a hátrányos helyzetű gyermekek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekeket érő hátrányok csökkentése, az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése. <u>Rövidtávú:</u> A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése. A lehetséges programok nyilvántartásba vétele. <u>Középtávú:</u> Programokhoz való csatlakozásról meggyőzés, programok lebonyolítása. <u>Hosszútávú:</u> Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás, programok szervezése, koordinálása.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat, Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény, Oktatási-nevelési intézmények, Jegyző
Partnerek	Civil szervezetek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, szülők.
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2015.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Adatok nyilvántartása, kapcsolatrendszer kiépítése. K.: Programok szervezése, részvétel dokumentációja. H.: Csökkenjenek a gyermekek hátrányai, javuljon a beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek szocializációja.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport részvételi szándékának hiánya, Forráshiány, Pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakértelem.

3. Idősek

Intézkedés címe:	Együtt, aktívan az egészségért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek elmagányosodása, fizikai képességek csökkenése, egészségi állapotromlás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idősek közösségi életének növelése, szociális gondoskodás kiterjesztése, egészségügyi szűrővizsgálatok. <u>Rövidtávú:</u> Igényfelmérés, tájékoztatás, programok feltérképezése. <u>Középtávú:</u> Programok lebonyolítása <u>Hosszútávú:</u> Az idősek közösségi életének fejlődése, szociális és egészségügyi ellátásuk színvonalának emelkedése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igények megfogalmazása, tájékoztatás, lehetséges programok megkeresése, lebonyolítása.
Részvevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat, Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény, Polgármester
Partnerek	Egészségügyi szolgáltatók, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2015.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Tájékoztatók, felmérések, programok bemutatása. K.: Pályázatírás, közösségi élet, egészségügyi szűrések dokumentációi. H.: A szociális ellátórendszer kihasználtságának növekedése, aktív közösségek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport motiváltsága, Forráshiány, Pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	Helyi szakértelem, anyagi, tárgyi feltételek, pályázati lehetőségek.

Intézkedés címe:	Nyitottan a világra
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek informatikai tudásának hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek körében növekedjen az informatikai írástudók száma. <u>Rövidtávú:</u> Igényfelmérés, jártassági szint felmérése. <u>Középtávú:</u> Informatikai képzések, számítógépes és internethasználat. <u>Hosszútávú:</u> Megfelelő informatikai jártasság kialakítása. Ügyintézéshez számítógép használata.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, lehetőségek feltérképezése, szervezés, lebonyolítás.
Résztevők és felelős	Célcsoport, önkormányzat, Nagyközségi Könyvtár, Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény, Polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2015.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Résztevők számának meghatározása, szervezési feladatok elvégzése. K.: Programok lebonyolítása, pályázatírás. H.: Emelkedjen a számítógépet használni tudó idősek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport érdektelensége. Forráshiány. Pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	Helyi szakértelem, anyagi és tárgyi feltételek, önkéntesek.

4. Nők

Intézkedés címe:	NŐ az esély
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Emelkedik a tartós munkanélküliség a nők körében. A nők szakképzettségének hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők munkanélküliségének csökkentése, szakképzésük megszervezése. <u>Rövidtávú:</u> A célcsoport felmérése, a résztvevők kapcsolattartása. <u>Középtávú:</u> Munkahelyek képzések felkutatása, közfoglalkoztatás szervezése. <u>Hosszútávú:</u> Csökkenjen a munkanélküli nők aránya.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés a célcsoportról, kapcsolatfelvétel, együttműködés foglalkoztatókkal, közvetítés.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat, Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény,
Partnerek	Munkaügyi Kirendeltség, foglalkoztatók, felnőttképzők.
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2015.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Kapcsolatrendszer kiépítése a célcsoporttal, munkaügyi kirendeltséggel, foglalkoztatókkal, felnőttképzőkkel. K.: Közfoglalkoztatás szervezése, foglalkoztatási lehetőségek közvetítése, képzések megvalósulásának elősegítése. H.: Csökkenjen a munkanélküli nők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport érdeklődésének hiánya. Foglalkoztatók együttműködésének hiánya. Képzési lehetőségek hiánya.
Szükséges erőforrások	Helyi szakértelem, pályázati források.

5. Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Akadályok nélkül
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a fogyatékkal élők számáról. Önkormányzati épület nem akadálymentesített, parkolók hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Fogyatékkal élők nyilvántartása. Önkormányzati épület akadálymentesítettsége. R.: Adatgyűjtés, nyilvántartás összeállítása. Pályázati lehetőségek keresése. K.: Tájékoztatás, információtovábbítás, szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, épületek akadálymentesítése, közterületi parkolók kialakítása. H.: A fogyatékkal élők számának pontos ismerete segíti az előnyökhöz való hozzájutást, akadálymentes környezet megteremtése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, nyilvántartás vezetése, szolgáltatások feltérképezése, pályázat írás, beruházás lebonyolítása.
Részvevők és felelős	Célcsoport, önkormányzat, önkormányzati hivatal, Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény, Polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2013.12.31. K.: 2015.12.31. H.: 2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: Nyilvántartás létrejötte, szolgáltatásokról tájékoztatók, K.: Pályázatírás, megvalósítás. H.: A célcsoport lehetőségei tágulnak, akadálymentes környezet kiépül.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport motivációjának hiánya, pályázati lehetőségek hiánya, forráshiány.
Szükséges erőforrások	Helyi szakértelem, anyagi, tárgyi feltételek, pályázati források.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliek foglalkoztatásának javítása	Idős, aluliskolázott, tartós munkanélküliek magas száma	Csökkenjen a tartósan munkanélküliek száma, képzések megvalósulása.	Recsk Nagyközség Önkormányzatának 2010-2014 gazdasági programja, Közfoglalkoztatási terv	Foglalkoztatók, képzések felmérése, közfoglalkoztatás, képzés szervezése	Polgármester	2018.12.31.	A tartós munkanélküliek foglalkoztatottság a.	Pályázati források, helyi szakértelem	Közfoglalkoztatás lehetőségei
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekeink védelmében	Növekszik a hátrányos helyzetű gyermekek száma, beilleszkedési, magatartási nehézségek	A gyermekeket érintő hátrányok csökkentése, az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése.	Jámbor Vilmos Általános Iskola Pedagógiai Programja, Csengővár Óvoda Helyi Nevelési Programja „Tevékeny gyermekkert”, Civil koncepció	Hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, lehetséges programok nyilvántartásba vétele, programok lebonyolítása.	Jegyző	2018.12.31.	Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése	Pályázati források, helyi szakértelem	Csökkennek a gyermekek hátrányai, a beilleszkedési zavarokkal küzdők szocializációja.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nő az esély	Emelkedik a tartós munkanélküliség a nők körében, szakképzettségük hiánya	A nők munkanélküliségének csökkentése, szakképzésük megszervezése.	Közfoglalkoztatási terv	A célcsoport felmérése, kapcsolattartás, munkahelyek, képzések felkutatása, közfoglalkoztatás.	Polgármester	2018.12.31.	Csökken a munkanélküli nők száma.	Helyi szakértelem, pályázati források.	A nők munkanélküliségüknek csökkenése, szakmaszerzés.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Együtt, aktívan az egészségért	Idősek elmagányosodása, fizikai képességeik csökkenése, egészségi állapotromlás	Idősek közösségi életének növelése, szociális gondoskodás kiterjesztése	Szociális szolgáltatótervezési koncepció, Civil koncepció	Igényfelmérés, programok feltérképezése, programok lebonyolítása	Polgármester	2018.12.31.	Az idősek közösségi életének fejlődése, szociális és egészségügyi ellátásuk színvonalának emelkedése.	Helyi szakértelem, anyagi és tárgyi feltételek, pályázati lehetőségek.	A szociális ellátórendszer kihasználtságának növelése, aktív közösségi élet.

2	Nyitottan a világra	Az idősek informatikai tudásának hiánya	Az idősek körében növekedjen az informatikai írástudók száma	Szociális szolgáltatástervezési koncepció, Civil koncepció	Igényfelmérés, képzések szervezése, számítógép, internet hozzáférés biztosítása	Polgármester	2018.12.31.	Megfelelő informatikai jártasság kialakítása, ügyintézéshez számítógép használat.	Helyi szakértelem, anyagi és tárgyi feltételek, önkéntesek.	Emelkedik a számítógépet használni tudó idősek száma.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadályok nélkül	Nincs pontos adat a fogyatékosokról. Önkormányzat épülete nem akadálymentesített, parkolók hiánya	Fogyatékkal élők nyilvántartása. Épületek akadálymentesített-sége, parkolási lehetőségek	Recsk Nagyközség Önkormányzatának 2010-2014 gazdasági programja, Civil koncepció	Adatgyűjtés, nyilvántartás. Épületek akadálymentesítése, parkolók kialakítása.	Polgármester	2018.12.31.	Fogyatékkal élők számának pontos ismerete, akadálymentes környezet megteremtése	Helyi szakértelem, anyagi, tárgyi feltételek, pályázati források.	Fogyatékkal élők esélyegyenlősége, akadálymentes környezet.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

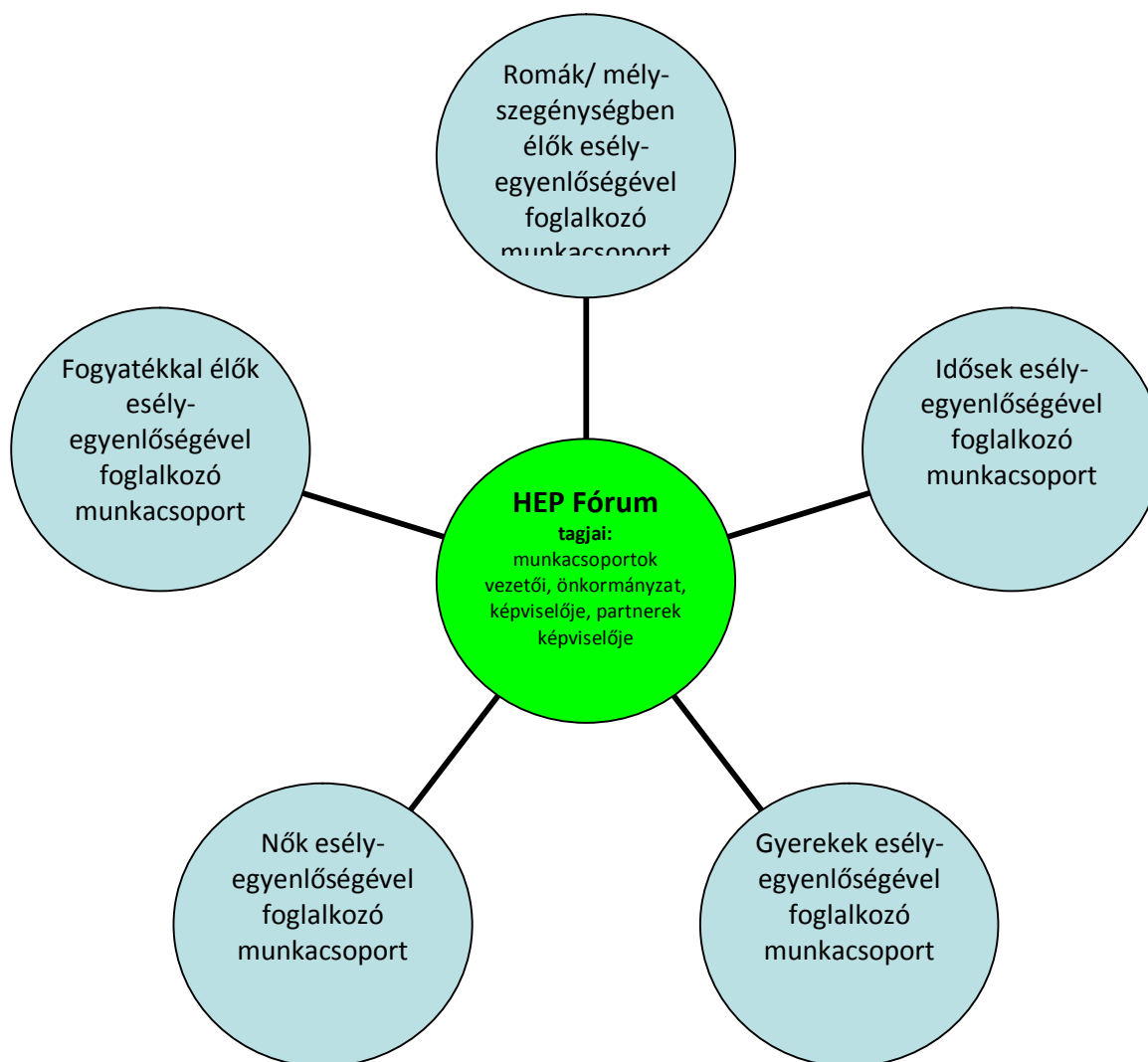
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Recsk Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Recsk Nagyközség Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

--

Dátum

Aláírás

A Recsk Nagyközségi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék⁸

NÉV ⁹	HEP részei ¹⁰										Alíírás ¹¹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁸ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁰ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹¹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.